

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 30-31 (1745-1746) 1983 LIEPA-JULY 28 • "AUŠROS" METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Abejonės ties katedra

Penktasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas Toronte prieš penketą metų nutarė įsteigti liuanistikos katedrą-skyrį kuriame nors JAV-bių universitete. Sudarytoji komisija Čikagoje tą reikalą ilgokai tyrinėjo, rastas galimybes skelbė spaudoje. Buvo ir nepalankių pasisakymų, įrodinėjanti, kad tokios katedros steigimas yra perbrangus ir lietuvių visuomenei mažai naudingas. Kai atsakingieji planuotojai visdėlo nusprendė katedrą steigti ir tai Ilinojaus universitete Čikagoje, kritikų balsai aptilo. Pasirašius sutartį su minėto universiteto vadovybe, prasidėjo lėšų telkimas. Pagal sutartą planą, lietuviai turi surinkti 600.000 dolerių per penkerius metus. Pirmoji įmoka 200.000 dolerių turi būti įnešta iki š. m. rugsėjo 1 d. Iki šiol lėšomis ir pasižadėjimais yra surinkta tik 140.000 dolerių, įskaitant žadėtą Lietuvių Fondo įnašą 50.000 dolerių. Atrodo, kad PLB valdyba iki sutartos datos numatytos sumos įmokėti negalės. Jei per trejus ar net ketverius metus nepajėgė sutelkti pradinės sumos, sunku tikėtis, kad tai pajėgs padaryti per porą mėnesių. Nebent atsirastų stambus geradaris ir paklotų pusmilijonį dolerių, tikėdamasis, kad liuanistikos katedra bus pavadinta jo vardu. Taip, stebuklai galimi, bet jie yra labai reti ir dėlto ką nors planuojant negalima jais remtis.

DAR NEŽINIA, kokios bus pasekmės nesumokėjus Ilinojaus universitetui pradinio įnašo. Ar tai reikš projekto laidotuves, ar jo atidėjimą, įmokų datos pratęsimą, — kol kas nežinia. Naujoji PLB valdyba, vadovaujama inž. V. Kamanto, kuris tą projektą pradėjo vykdyti, padarys atitinkamus žygius bei sprendimus. Neatrodė, kad ji pasuks katedros laidotuvių linkme, nes šeštasis PLB seimas Čikagoje pasisakė už projekto vykdymą. Tuo atveju PLB valdyba turėtų organizuoti stipresnį lėšų telkimo vaju. Ligšiolinės pastangos buvo silpnokos, lydimos tarymų kažkokios abejonės. Jauni kongresams, operoms, dainų ir tautinių šokių šventėms lėšos suplaukia gana nesunkiai, nes vajai būna organizuojami plačiu mastu. Vajus liuanistikos katedrai iki šiol buvo ribojamas tik JAV-bių lietuviams. Neteko pvz. girdėti, kad toks lėšų telkimo vaju būtų organizuojamas Kanadoje. Jeigu liuanistikos katedrą steigti nutarė PLB seimas visos išeivijos vardu, tai ir nutarimo vykdymas turėtų eiti tokias pat apimties mastu. Išskyrus P. Amerikos lietuvių, kitų kraštų lietuvių yra pajėgūs minėtą projektą paremti. Vieno inžinieriaus apskaičiavimu, lietuvių išeivijos turtas siekia per 20 milijonų dolerių. Sutelkti 600.000 dolerių jau turėtų būti nesunkiai įmanomas. Jeigu tai nebus padaryta, lietuvių išeivija susikompromituos, ir ateityje su ja niekas nesitars dėl stambių projektų.

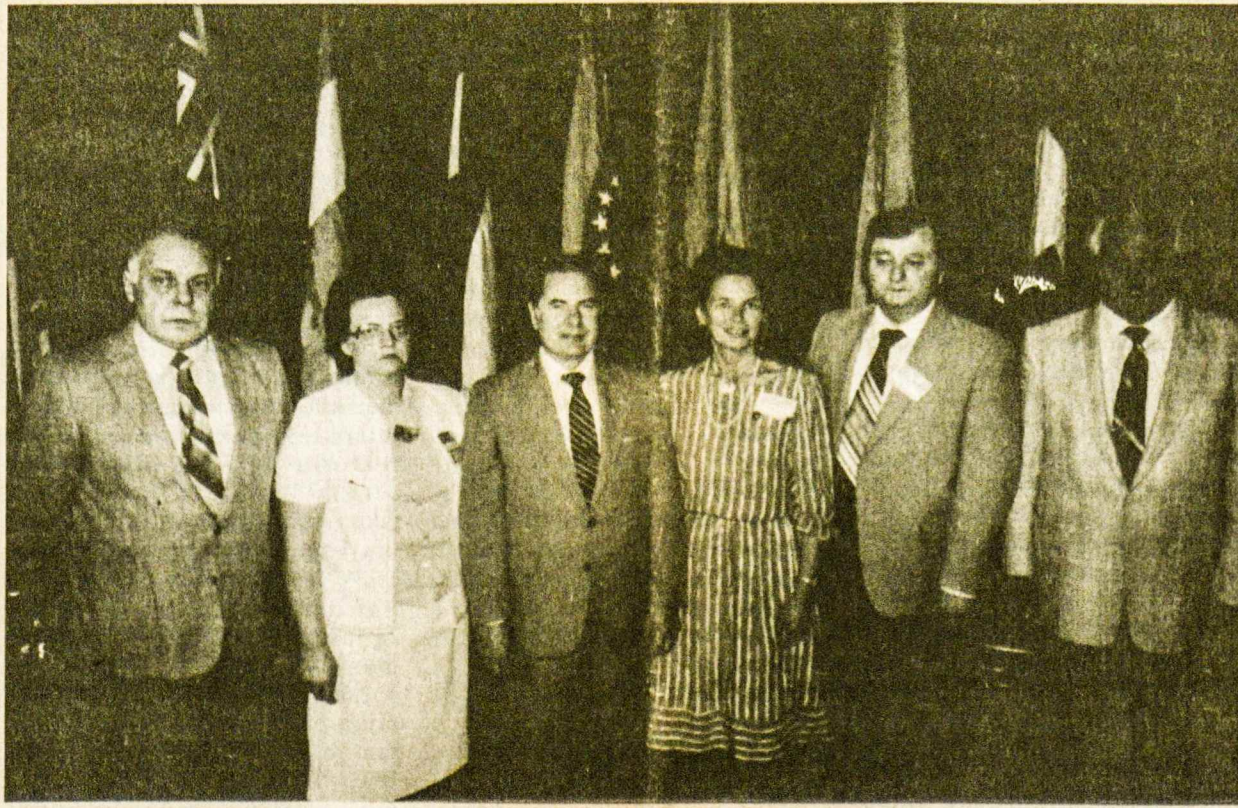
LIGŠIOLINĖ liuanistikos katedros projekto nesekmė aiškintina ne vien lėšų telkimo vaju silpnumu — prie jo prisideda kilusios abejonės. Dalis duosnių tautiečių, tų abejonių paveikti, uždarė savo pinigines. Anksčiau tylėję, bet dabar prabilę kritikai ėmė įrodinėti, kad tai nevertas vykdyti projektas, kad pasirašytoji sutartis neužtikrina liuanistikos katedros egzistencijos ateityje, kad bus tik vienas dėstytojas su sekretore, kad mokys vien tik lietuvių kalbos, kad kitų liuanistikos šakų nebus... Kiti ėmė sakyti, kad ten jokio dėstyto nebus — samdytas profesorius užsiims vien tyrinėjimo darbus. Treti ėmė būsštauti, kad liuanistikai skirtos lėšos pagal sutartį gali būti panaudotos betkokiems reikalams. O kraštutiniai pesimistai pranašauja, kad liuanistikos katedra iš viso neįmanoma, nes nėra nei kvalifikuotų liuanistų, nei studentų, nei lėšų. Visos tos abejonės visuomenę veikia neigiamai ir stabdo projekto vykdymą. PLB valdyba turėtų sudaryti kompetentingą akademikų komisiją, kuri ištyrų visas abejones, peržiūrėtų pasirašytą sutartį su universitetu ir, jei reikia, ją papildytų, kad liuanistikos katedra apimtų ne tik lietuvių kalbos, bet ir kitų liuanistikos šakų dėstymą, tyrimo darbus, juos derintų su kitomis liuanistinėmis institucijomis. Kai visuomenė aiškiai pamatys projekto naudingumą, ims plaukti lėšos ir kilti jaunimo domesys naują liuanistikos katedrą.

KANADOS ĮVYKIAI

Skraidančių bombų bandymai

Užsienio reikalų ministeris A. MacEachenas pranešė spaudai, kad ministerių kabinetas patvirtino leidimą pradėti JAV skraidančių bombų bandymus šiaurinėje Albertoje. Esą tai buvo padaryta siekiant saugumo Kanadai, taikos pasauliui, laikantis įsipareigojimų Atlanto Sąjungai. Leidimas yra duotas penkerių metų laikotarpiui. Bandymai bus atliekami tik sausio, vasario ir kovo mėnesiais. Kasmet galės būti išbandytos atominės užtaisų neturinčios 4-6 skraidančios bombos. Leidimas galės būti atšauktas tik tokiu atveju, jeigu JAV ir Sovietų Sąjungos atstovai Ženevos konferencijoje pasiektų esminį branduolinių ginklų apribojimą. Skraidančioji bomba bus paleista iš "B-52" bombonešio virš Beauforto jūros. Ji skris 1.500 mylių į pietus per Šiau-

rės-vakarų teritorijas, Britų Kolumbiją, pasuks į rytus palei Rocky kalnus ir nukris Primrose ežero poligone Albertoje. Bandymams yra pasirinkti žiemos mėnesiai, kad būtų išvengta miško gaisrų nenumatytos bombos nukritimo atveju. Bomba lydes lėktuvas, galintis kontroliuoti jos nukrypimus, jeigu jie pasitaikytų. Bandymuose bus vengiama daugiau gventojų turinčių centrų, imamasi priemonių apsaugoti žemai skrendantiems lėktuvams. A. MacEacheno pranešimą triukšmingai sutiko savo protestu vien tik Maskvai tarnaujantys taikos gynėjai. NDP socialistų partijos kritikė užsienio reikalams Pauline Jewett penktadienį paskelbtą pranešimą pavadino "Juoduosiu penktadieniu visiems kanadi- (Nukelta į 6-tą psl.)

Šeštajame Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime Čikagoje išrinkta valdyba. Iš kairės: Algimantas Gečys, Birutė Jasaitienė, Vytautas Kamantas, Milda Lenkauskaitė, Mykolas Druga, Tomas Remeikis. Nuotr. J. V. Danio

Lietuvos ir išeivijos rūpesčiai seime

Šeštasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas Čikagoje ir jo darbai

J. V. DANYS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Lituanistikos katedra

Vykdamas V-o seimo nutarimą, nusprendęs liuanistikos katedrą įsteigti Ilinojaus universitete Čikagoje. Per penkerius metus reikia įnešti \$600.000. Universitetas pridės \$150.000 ir jį pastoviai išlaikys. Iki 1983. IX. 1 reikia įnešti \$200.000, bet tuo tarpu surinkta tik \$140.000 pinigais ir pasižadėjimais. Laikas nuo laiko pasigirsta balsai, kad tai perdidelis užmojis, pakaktų mažesnio masto studijų centro ar centrų, kur jau vyksta liuanistinės studijos.

Po gausių ir išsamių pasisakymų visų kraštų Bendruomenių atstovai pasisakė už katedros įsteigimą. Pagrindiniai pajamų šaltiniai bus JAV-se ir Kanadoje, bet abiejuose kraštuose dar nebuvo išvystyta pakankamai gyva akcija. Katedra bus JAV-se, tai natūralu, kad čia būtų telkiama didžiausia materialinė ir kitokia parama. Suformuluota rezoliucija (dr. J. Sungailos ir dr. A. Butkaus, JAV LB pirm. pritarimu), kuria patvirtinama, kad katedros įsteigimas reikalingas, prašoma JAV LB perimti lėšų telkimo bei praktiško organizavimo darbą ir raginamos visos kraštų Bendruomenės aktyviai prisidėti. Ši rezoliucija buvo seimo priimta.

Santykiai su VLIKO

Seimo nariai ilgokai diskutavo PLB — VLIKO santykius ir jų pagerinimą. Geri santykiai buvo, kai VLIKui pirmininkavo dr. K. J. Valiūnas, pablogėjo išrinkus naują valdybą ir pirmininką dr. K. Bobelį. Sakoma, kad pagrindinės santykių pablogėjimo priežastys buvo šios: a. įtaigojimas, kartais reikalavimas, kad PLB neturi teisės į betkurią politinę veiklą Lietuvos laisvinimui; b. "vyresniškumo" ir autoritetu klausimai, derinant betkurią lietuvišką veiklą; c. incidentas VLIKO posėdyje tarp pirm. dr. K. Bobelio ir PLB atstovo A. Gurecko; d. "reorgų" rėmimas. Vėliau pasireiškė nepagrįsti išpuoliai prieš PLB ir net veikų seimos narius.

Po nesėkmingų bandymų susitarti nuo 1980 m. pabaigos PLB valdyba ir jos nariai nutarė nereaguoti į betkuriuos kaltinimus, sąmoningus ar nesąmoningus išsišokimus ir neieškoti energijos bepras-

mės kalboms apie tariamą vienybę.

Australijos atstovai dar prieš seimą pasiūlė tam tikrą planą dar prieš seimo posėdžius nesant kai išspręsti. Pasiūlymas buvo atsiųstas ir KLB valdybai. Žinant sąlygas, pasiūlymas atrodė nerealius.

1980 m. VLIKO seime Toronte kanadiečiai mėgino surasti bendrą kalbą tarp PLB ir VLIKO. Buvo pasiūlyta, kad trys VLIKO įgalioti asmenys kartu su trimis kanadiečiais (dr. J. Sungaila, PLB garbės teismo pirmininku, J. V. Daniu, KLB vicepirmininku ir Augustinu Kuolu, VLIKO nariu) sudarytų neutralią komisiją nesklaidumams tarp VLIKO ir PLB valdybų pašalinti bei politinei veiklai suderinti. Keletą kartų perredaguota ir sutarta su VLIKO pirmininku rezoliucija visdėlo ir pirmininko ir seimo buvo atmetama; atseit, nesutikta eiti į betkokių pasitarimų.

Atsakydamas į diskusijose iškeltus klausimus, PLB pirm. V. Kamantas taip pat pareiškė, kad PLB sutinka atnaujinti pasitarimus dėl santykių išlyginimo.

Atsilankęs į seimą VLIKO pirm. dr. K. Bobelis buvo pakviestas pasisakyti diskusijoje išskeltais klausimais. Jis trumpai išdėstė savo argumentus.

Po neformalių pasitarimų, baigiamajame seimo posėdyje buvo pasiūlyta rezoliucija dėl santykių išlyginimo ir ji buvo seimo priimta. Pagal tą rezoliuciją, PLB pirm. inž. V. Kamantas ir VLIKO pirm. dr. K. Bobelis pasirašė tokį pareiškimą:

"Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atstovai, susitikę VI Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo proga, sutarė bendro respekto, lygiateisiškumo ir kooperacijos dvasioje tartis dėl Lietuvos laisvinimo veiklos. Numatyta, kad artimoje ateityje abiejų institucijų valdybos paskirs po tris asmenis tokio pasitarimo detalizuotam paruošimui. Paruošus planą, abi valdybos susitinka bendros veiklos nustatymui." Pasirašė: Vytautas Kamantas, PLB valdybos pirmininkas, dr. Kazys Bobelis, VLIKO pirmininkas. 1983 birželio 30, Čikaga, IL.

Abu pirmininkai padarė vie-

šus pareiškimus, kad sutinka bendradarbiauti.

Konstitucijos pakeitimai

Vadovaujančių PLB organų kadencija pakeista iš 5 į 4 metus. Papildyta, kad negalint krašto valdybos pirmininkui dalyvauti seime, balsavimo teise turi įgaliotas krašto valdybos narys. Tas pat taikoma ir kraštų jaunimo sąjungų pirmininkams.

Pasiūlymas, kad buvusieji PLB pirmininkai būtų seimo nariai su balsavimo teise, buvo nepriimtas, nes nesurinko reikalingų 2/3 seime dalyvaujančių narių balsų.

Nauja vadovybė

Seime pilnateisiais nariais dalyvavo 115 (iš galimų 140), balsavo 111.

Buvo renkama 7 asmenų PLB valdyba pagal pasiūlytus sąrašus, kurių buvo du. Inž. Vytauto Kamanto sudarytame sąraše (taip pat vadintu JAV ar Čikagos sąrašu) buvo pats V. Kamantas, Mykolas Druga (Čikaga), Algimantas Gečys (Filadelfija), Birutė Jasaitienė (Čikaga), Raimundas Kudukis (Klevelandas), Milda Lenkauskienė (Klevelandas), Tomas Remeikis (Čikaga). Šis sąrašas gavo 68 balsus. Tuo būdu čia suminėti asmenys sudarė naują PLB valdybą.

Dr. Juozo Sungailos sudarytame sąraše (taip pat vadintu Kanados ar Toronto sąrašu) šalia jo paties buvo Eugenijus Čuplinskas (Torontas), Silvestras Čepas (Torontas), Haris Lapas (Torontas), Petras Lukoševičius (Montrealis), Jonas Račkauskas (Čikaga) ir Rita Rudaitytė (Otava). Šis sąrašas gavo 43 balsus.

Garbės teisman išrinkti: dr. P. Kisielius (Čikaga), V. Kleiza (Čikaga), A. Raulinaitis (Los Angeles), V. Izbickas (Bostonas) ir J. Danys (Otava); kandidatais liko dr. P. Vileišis ir V. Vaitkus.

Kontrolės komisijon išrinkti: M. Šilkaitis, A. Rugienius ir J. Urbonas; kandidatas — R. Bublys.

(Nukelta į 7-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

KARO STOVIO ATŠAUKIMĄ LENKIJOS SEIME PASKELBĖ prez. H. Jablonskis, šiai progai skirta kalba patvirtino gen. W. Jaruzelskis. Karo stovis buvo įvestas 1981 m. gruodžio 13 d. ir atšauktas po sunkių 585 dienų. Atšaukimas betgi neatnešė esminių pasikeitimų kompartijos valdomoje Lenkijoje. Tai užtikrina seimo patvirtinti naujieji įstatymai. Vienas jų civilinei vyriausybei leidžia paskelbti kritiškos būklės stovį, kuris praktiškai beveik visiškai nesisikiria nuo karo stovio. Buvo paskelbta ir amnestija politiniams kaliniams, netaikoma pagrindiniams "Solidarumo" unijos bei pogrindžio grupių veikėjams. Amnestija yra sąlyginė: išleisti kaliniai vėl bus suimti, jeigu pus-trečių metų laikotarpyje pakartos ankstesnius savo nusikaltimus. "Solidarumo" unijos pogrindininkai, užbaigę tokia savo veiklą iki š. m. spalio 31 d. ir užsiregistravę milicijoje, taip pat galės pasinaudoti amnestija, tačiau ir šiuo atveju amnestija nebus taikoma pogrindiniams veikėjams. Pusantrų metų laikotarpyje suvaržomas darboviečių pakeitimas darbininkams, savivaldos grupių veikla fabrikuose. Politinė kontrolė užkraunama Lenkijos universitetams, profesorių ir dėstytojų draugijoms. Pasak gen. W. Jaruzelskio, betkokia priešvalstybinė veikla bus griežtai sustabdoma kaip kad ir karo stovio metais. Jo atšaukimu tikimasi susilaukti JAV prez. R. Reagano paskelbtų ekonominių sankcijų panaikinimo.

Kissingerio sugrįžimas

Prez. R. Reaganas sudarė specialų abiejų partijų komitetą, kuris turės paruošti JAV politikos planus Centrinei Amerikai. Komiteto vadovu jis pakvietė buvusį valstybės sekret. H. Kissingerį. Atrodo, H. Kissingerio susigrąžinimu ir komiteto sudarymu prez. R. Reaganas tikisi sumažinti JAV kongreso ir aplamai amerikiečių opoziciją savo veiksmams Salvadore, susikirtime su sandinistų valdoma Nikaragva. H. Kissingerio įjungimą politikon daug kas sutinka skeptiškai. Esą jis politinėje savo karjeroje buvo padaręs daug klaidų, dėl kurių nukentėjo JAV prestižas. Su tom klaidom susietas ir karas Vietnamo pralaimėjimas. Šiandien ne daug kas prisimena, kad H. Kissingeris vadovavo deryboms su Š. Vietnamu Paryžiuje. Jų dėka pasiektos karų paliaubos P. Vietname, paskirta Nobelio taikos premija H. Kissingeriui ir Š. Vietnamo atstovui. Jiedu pasidalino tą premiją, bet Š. Vietnamas sulaužė karų paliaubas ir užėmė visą Vietnamą, Amerikai atnešdamas pirmą karą pralaimėjimą.

Siūncia laivyną

Prie Centrinės Amerikos krantų Ramiajame vandenyne buvo pasiūstas JAV lėktuvnešis "Ranger" su kitais septyniais karais laivais. Oficialiai teigiama, kad ten įvyks laivyno manevrai, į kuriuos bus įjungtas ir Hondurasas. Iš tikrųjų laivyno pasirodymas yra

nukreiptas prieš marksistinių sandinistų režimą Nikaragvoje, sovietiniais ginklais remiantį sukilėlius Salvadore. Tie ginklai Nikaragvon yra pristatomi iš Kubos. Kalbama, kad kita karų laivų grupė su lėktuvnešiu "Coral Sea" bus atsiųsta prie Centrinės Amerikos pakrančių Karibų jūroje. Greičiausiai yra planuojama dalinė Nikaragos blokada sovietinių ginklų tiekimui sustabdyti. Pradžioje JAV karų laivų pasirodymu bus daromas spaudimas Nikaragai. Dalinės blokados įvedimą komplikuoja beveik neįsivengiamas susikirtimas su Kuba ir Sovietų Sąjunga.

Pasidalins Libaną?

Izraelio premjeras M. Beginas, praėjusią savaitę sulaukęs 70 metų amžiaus, atidėjo apsilankymą Vašingtone, turėjęs įvykti po prez. R. Reagano susitikimo su Libano prez. A. Gemajeliu. Atidėjimo priežastis — Izraelio kariuomenės dalinių atitraukimas į naują liniją pietiniame Libane, nesutaras su prez. R. Reaganu, pradėtas Izraelio ministerių kabineto sprendimu. Pasirinktoji Awalio upės linija prasideda prie Hermono kalno Sirijos pasienyje ir baigiasi į šiaurę nuo Sidono uosto, kur ta upė įteka Viduržemio jūron. Pasitraukimas daugiausia paliečia apie 500 kv. km plotą prie Beiruto, kurį dabar savo kontrolėn turės perimti Libano prez. A. Gemajelio kariuomenė, susidurianti su mahometonų milicija, pradėjusia apšaudyti Beirutą. Prez. A. Gemajelis Vašingtone pareiškė viešą susirūpinimą, kad iš Libano valstybės, turinčios 10.000 kv. km plotą, gali likti tik Beirutas ir jo apylinkės su 2.500 kv. km. Visą kitą teritoriją gali pasidalinti Sirija ir Izraelis, jeigu nebus atitrauktos jų kariuomenės. M. Beginas dalinį pasitraukimą prie Awalio upės pasirinko noredamas sumažinti savo karių aukus. Pasilikimą Awalio linijoje įtaigoja ten tiesiami keliai, statomi tiltai bei Awalio upė. Awalio linija gali tapti nuolatine siena, primanančia Berlyno padalinimą. Skirtumas tik tas, kad šįkart Libano padalinimą gali atlikti Sirija ir Izraelis dviem nuolatini sienom.

Šiame numeryje:

Abejonės ties katedra

Lėta juda lėšų telkimas liuanistikos katedrai

Lietuvos ir išeivijos rūpesčiai seime

Šeštasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas Čikagoje

Dešimtmečiai žurnalistikoje ir aukso kasyklose

Toronte palaidotas žurnalistas Kazimieras Bridžius

Trečiojo žydėjimo žmonės

Lietuviai pensininkai ir jų problemos

"Spauda mūsų veidrodys ir jėga"

Pasaulinis išeivijos žurnalistų susitikimas

Mažlietuvių suvažiavimas Čikagoje

Naujas Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio pirmininkas

"Nemaru mirtingajai" pasitinkant

Premijuotas leidinys apie arkiv. Teofilijū Matulionį

Karolio Milkovaičio eilėraščiai

Debitinė poezijos knyga "Ledinės kregždės"

Nuo politikų pas akademikus

Baltiečių postūkis Australijos sostinėje Kanbergoje

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$17, pusemetinė — \$9. Rėmėjo prenumerata \$25
Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$17.00 per year, \$9.00 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

Aleksandras Solženicinas BBC televizijos paruoštas pokalbys su Malcolm Muggeridge pareiškė, jog krikščionybės augimas Sovietų Sąjungoje po 60 m. pastangų ją sužlugdyti esąs viltingiausias ženklas, kurį galima įžūrėti pasaulyje. Jis nurodė, kad iškersti milijonai tikinčiųjų ir išleisti milijonai radijo bei televizijos valandų propagandai nepajėgė išrauti tikėjimo iš komunizmo augančių vaikų. O tie buvusieji vaikai dabar tikėjimą dar atkakliau ir plačiau skleidžia po kraštą.

Čekoslovakijos komunistinė valdžia vis atsiskaidinėja nuo susitikimo su Vatikanu atstovais ir sprendimo Bendrijos valstybės santykių. Pasak Vatikano pareigūnų, valdžia erzina Vatikaną pasisakymas prieš komunizmą čekoslovakų kunigų draugija "Pacem in Terris" ir paskyrimas čekų bei slovakų katalikų katechizacijai išsivijai po vyskupą.

Arkiv. Marcel Lefebvre, 77 m. amžiaus, kuris nuo 1976 m. yra popiežiaus Pauliaus VI suspenduotas, š. m. birželio 29 d. atstatydamas iš tradicionalistinio šios š. m. Pijaus X draugijos vadovo pareigų. Naujajam tos draugijos vadovu išrinktas vokiečių kun. Franz Schmidberger, 31 m. amžiaus. Draugija buvo arkivyskupo įsteigta 1969 m. Arkivyskupas nurodė, kad jo pasitraukimas iš vadovavimo esąs normalus pasikeitimas vadovybėje. Draugija ir toliau būsianti gerose rankose. Ta proga arkivyskupas Mišų metu įšventino 22 naujus kunigus ir pamokslė nurodė, kad draugija nenorinti būti skizmatinė, bet tvirta katalikiška Bendrijos dalis. Arkivyskupo suspendavimas reiškia, kad jis negali leisti laikyti Mišias, šventinti kunigus ir teikti kitus sakramentus. Vis dėlto jo neleistinai teikiami sakramantai bei Mišios galioja. Arkivyskupas pirmiausia su Vatikanu susirėmė II Vatikano santarpybos metu, kai pasisakė prieš išleistuosius dekretus apie religinę laisvę, ekumenizmą ir liturgiją. Dabar spaudos konferencijoje jis pareiškė, kad nenorįs būti laikomas sukilieliu prieš Bendrijos vadovybę, o tik jis, jog greitai laiku skirtumai tarp jo įsteigtosios draugijos ir Vatikano bus išspręsti. Jo manymu, Vatikanas ateity leis laikyti Mišias ir pagal senąsias Tridento santarpybos nustatytas apeigas. Dabartinis popiežius esąs tam palankus, tik dar reikia įtikinti kitus Vatikano pareigūnus, kad tuo nėra bandoma atsiekti kažkokios sukilielių pergalės, o tik pergalės bei ištikimybės Kristui. Paskutiniuoju metu arkiv. Lefebvre palaiko nuolatinį ryšius su Tikėjimo ir doktrinų kongregacijos prefektu kard. Josef Ratzinger, ir reikalas, atrodo, juda pirmyn.

Vatikanas pareiškė protestą prieš Maltos vyriausybę, kuri nusavino visą katalikišką įstaigų žemę, palikdama katalikišką vyskupijų nuosavybę tikrai pamaldoms naudojamas šventoves. Už šį turto nusavinimą balsavo visi 34 darbiečių partijos parlamentariai, vadovaujami ministerio pirmininko Dom Mintoff. Opozicijos parlamentariai, priklausantieji tautinei partijai, protestuodami išėjo iš balsavimo. Jų yra 31 narys. Maltosje jau kuris laikas vyksta nesutarimai tarp katalikiškosios hierarchijos ir socialistinės valdžios.

Šventųjų Petro ir Pauliaus apaštalių šventės proga Vatikano iškilmėse ir vėl dalyvavo ortodokso Konstantinopolio patriarcho Dimitrios I delegacija, vadovaujama Chalcedono metropolit Melitono. Ta proga popiežius delegacijai priėmė privačiosios audiencijos ir džiaugėsi, kad sparčiai žengiama pirmyn į visiška ortodoksu-katalikų susivienijimą. Šiuo metu ortodoksu-katalikų pokalbio paruošimo komisija jau baigė visus planavimo darbus, ir turės prasidėti bendrieji teologiniai pokalbiai.

Numatoma, kad 1984 m. popiežius lankys daugelį valstybių. Italų Ansa žinių agentūra skel-

bia, kad jis lankys Zimbabvę, Angolą, Madagaskarą, Mozambiką, P. Korėją, Tailandą (galbūt ir Vietnamą), Šveicariją, Kanadą, Venecuėlą, Kolumbiją, Peru ir Ekvadorą.

Kard. James Robert Knox, 69 m. amžiaus australas, kuris paskutiniuoju metu vadovavo Vatikano Popiežiškai Šeimų Tarybai, mirė gydydamasis po apopleksijos priepuolio. Anksčiau jis buvo Melburno arkivyskupas Australijoje ir paskui Sakramentų bei liturgijos kongregacijos prefektas.

Kard. Mario Casariego, 74 m. amžiaus Gvatemalos miesto arkivyskupas, mirė pilnai neatsigavęs nuo širdies priepuolio, kuris buvo jį ištikęs tuoj po popiežiaus apsilankymo Gvatemaloje. Vyskupu jis buvo konsekruotas 1958 m., o Gvatemalos arkivyskupu tapo 1964 m. Pasižymėjo kaip tikinčiųjų gynėjas nuo priespaudos.

Kun. Virgilio Levi, 54 m. amžiaus žurnalistas, dirbęs Vatikano dienraštyje "L'Osservatore Romano" 16 metų, atsistatydino iš viceredaktoriaus pareigų. Prie atsistatydinimo privedė birželio 25 d. jo parašytas veddamasis, kuriame buvo pareikšta, kad Lenkijos "Soljdarumo" unijos vadas Lech Walensa toliau nebus Lenkijos ateities pagrindiniu veiksmiu. Kadangi Vatikanas nepaneigė kun. Levi pareikštą mintį, o tik tai kun. Levi pasitraukė, spėjama, kad pasitraukimo priežastis buvo klaidingas tarptautinės spaudos žmonių tu vedamojo komentavimas, aiškinęs, kad popiežiaus padaręs sandėrį su komunistine valdžia ir Walensa tapęs jam rakštimi.

Vatikanas pareiškė protestą prieš Maltos vyriausybę, kuri nusavino visą katalikišką įstaigų žemę, palikdama katalikišką vyskupijų nuosavybę tikrai pamaldoms naudojamas šventoves. Už šį turto nusavinimą balsavo visi 34 darbiečių partijos parlamentariai, vadovaujami ministerio pirmininko Dom Mintoff. Opozicijos parlamentariai, priklausantieji tautinei partijai, protestuodami išėjo iš balsavimo. Jų yra 31 narys. Maltosje jau kuris laikas vyksta nesutarimai tarp katalikiškosios hierarchijos ir socialistinės valdžios.

Šventųjų Petro ir Pauliaus apaštalių šventės proga Vatikano iškilmėse ir vėl dalyvavo ortodokso Konstantinopolio patriarcho Dimitrios I delegacija, vadovaujama Chalcedono metropolit Melitono. Ta proga popiežius delegacijai priėmė privačiosios audiencijos ir džiaugėsi, kad sparčiai žengiama pirmyn į visiška ortodoksu-katalikų susivienijimą. Šiuo metu ortodoksu-katalikų pokalbio paruošimo komisija jau baigė visus planavimo darbus, ir turės prasidėti bendrieji teologiniai pokalbiai.

Numatoma, kad 1984 m. popiežius lankys daugelį valstybių. Italų Ansa žinių agentūra skel-

Dešimtmečiai žurnalistikoje ir aukso kasyklose

Velionių Kazimierą Bridžių prisimenant — jo dienos Lietuvoje ir Kanadoje

V. CIVINSKAS

1982 m. gruodžio 3 d. Toronto užbaigė savo dienas Kazimieras Bridžius, vienišas ir retai kur sutinkamas, šiame mieste ir Kanadoje mažai kam žinomas žmogus. Mirė savo kukliame butelyje iškankintas kelių sunkių ligų. Apie jo mirtį patirta tik po dviejų dienų, kai policija atidarė iš vidaus užrakintas duris ir jį rado mirusį. Vykdamas velionies testamentą, jo kūnas buvo sudegintas krematoriume, o pelnai palaidoti Toronto lietuvių kapinėse.

Daugeliu atžvilgių K. Bridžius buvo keistas ir sunkiai suprantamas žmogus. Apie 40 metų trukusį vienatvė ir uždarumas buvo virtę tartum jo religija. Nedaug kas jį pažino, dar mažiau kas apie jį kiek daugiau žinojo. O vis dėlto tai buvo neeilinis žmogus, vienas mūsų senesnės kartos žurnalistų, apie 20 geriausiųjų savo gyvenimo metų atidavęs savajai spaudai.

Oficialiuose K.B. dokumentuose jo gimimo data pažymėta 1908.1.15, bet, derinant ją su ryškesniais jo gyvenimo posūkiomis, atrodo, kad jis buvo pora metų pajauintintas.

Velionis gimė Marijampolėje. Jau mokydamasis užsidirbdavo sau pragyvenimą. Apie 1924 m., o gal ir anksčiau, laisvu nuo pamokų metu dirbo Marijampolėje veikusiu profesiniu sąjungų raštinėje, kur turėjo aštrių susikirimų su bandančiais dominuoti bolševikais, ypač su Karoliu Petrika ir Laurynu Kapočium, kurių pirmasis bolševikų invazijos metu buvo Marijampolės NKVD viršininkas, o antrasis tada ir vėliau karjerą padarė spaudoj, partijoje ir diplomatinėje tarnyboje. Bįjodamas jų keršto, Bridžius pasitraukė į Vokietiją pirmomis bolševikų okupacijos savaitėmis.

Literatūra K.B. susidomėjo pirmose gimnazijos klasėse. Rašė ir vertė eilėraščius, kurių dalis liko jo lyrikos knygoje "Gyvenimo kryžkelė", o kiti — ano meto periodikoje. Dideliu originalumu nepasižymėjo. Kaip ir daug ano meto mūsų jaunesniųjų poetų, anksitų pakliuvo rusų poeto Sergijaus Jesenino įtakon, kuri žymi ne tik jo eilėraščiuose, bet ir gyvenimo būde. Poezija ir beletristika domėjosi visą gyvenimą, nors nuo 1935 m. jau nieko nerasė.

Kada K.B. pradėjo rašinėti į laikraščius, nežinome, tik nėra abejonės, kad šio amato neblogai pramoko K. Stikliaus 1925-27 m. redaguotose "Šešupės Bangose", bene pačiame įdomiausiame betkada Marijampolėje ėjusiame savaitraštyje.

Šiaulių laikraštys
1927 m. pabaigoje ar kiek vėliau K.B. staiga turėjo pakelti Marijampolė, bet to skubotumo priežastys taip pat nežinomos. Nesugebėjęs įsikurti Kaune, 1928 m. pradžioje jis jau dirbo "Šiauliečio" ar "Momento" redakcijoje Šiauliuose. Šiaulių epizodas neilgas, gal pansurį metų. Mat jis savo jaunatvišku nepatyrimu, aštriu stiliumi ir palinkimu į kritika netiko ano meto sąlygomis. Karo cenzūra kažkodėl pakentė jo raštus, bet karinagai nusiteikę jauni karininkai po poros nedviprasmiškų pagrasinimų vieną naktį staugė ir su trenksmu, išvertę duris, įsiveržė į jo kambarelį ir, ištraukę jį iš lovos, automobiliu išsivežė į artimiausią giraitę, aplamdė šonkaulius ir įsakė iki vidudienio dingti iš Šaulių. Argumentai buvo rimti, ir antro perspėjimo jis nelaukė.

"Suvalkietyje"
Su K.B. pirmą kartą susitikau Marijampolėje 1930 m. rudenį "Suvalkietyje", kuriame jis, atlikęs karinę prievolę, rugsėjo pabaigoje ar spalio pradžioje perėmė redaktoriaus pareigas, o aš, ketvirtos klasės gimnazistas, jau kelio mėtu dirbau administracijoje ir kartais talkinau redaktoriui kronikas parinkime.

"Suvalkietis" buvo tautinės minties savaitraštis, pradėjęs eiti 1930 m. pavasarį. Lei-

dėju ir vyriausiu redaktorium pasirašinėjo Petras Mažūnaitis marijampolietiams visai nežinomas žmogus, dirbęs kaskurioje įstaigoje Kaune, sugebėjęs savo laikraščiu išsiryptinti valdžios paramą. Ir pradėjęs leisti "Suvalkietį" jis tarnybos neatsisakė. Laikraščio redaktorium jis susirado taip pat marijampolietiams nežinoma jauną žurnalista Antanaitį, kurį apkravė ir administratoriaus pareigomis. Tos dvigubos pareigos ir leidėjo nerūpestingas atsiskaitymas už darbą per porą mėnesių taip pakirto jo nuotaiką, kad birželio pabaigoje, kai pradėdau dirbti administracijoje, jis mažai besirūpino ir redakcija, ir aplamai laikraščio reikalais. Šiaip taip sutvarkęs ketvirtadienio vakarui "Suvalkiečio" numerį, jis nekantariai laukdavo šeštadienio popietės, kai laikrodžio tikslumu "Suvalkietyje" atsiradavo Mažūnaitis, iš kurio pradžioje gražiuoju, o vėliau ir keiksmams reikalaujamo nors dalies atlyginimo už darbą. Bet Mažūnaitis mažai kreipė dėmesio į jo reikalavimus, visada pasiskųsdavo neturįs pinigų, primedavo apie 20 litų apsiginti nuo bado ir vėl išvykdavo į Kauną. Taip truko kokius tris mėnesius, kol pagaliau vieną pirmadienį, pasiėmęs savo lagaminą, Antanaitis išvyko į Kauną ir daugiau nebegrįžo.

K. Bridžiu buvo žinoma Antanaitio istorija, ir gal dėlto jis didesnio entuziazmo naujose pareigose nerodė. Buvo ir kita priežastis. "Suvalkietis" — valdžios šelpiamas laikraštis, o toki laikraštį sunku padaryti įdomiu. Laikydamiis nurodymų iš augščiau, Mažūnaitis iš anksto perspėjo naująjį redaktorių vengti sensacijų, atsresnės kritikos, kontraversiškų žinių ir straipsnių. Taip nudaillintas ir apvalytas nuo visokių neleistinų žinių ir komentarų laikraštis pakliūdavo į kito, jau tikro cenzoriaus rankas. Ar dėl perdoto atsargumo, ar dėl nesusi-gaudymo instrukcijose nuo išbraukimų būdavo saugūs tik laikraščio skelbimai. Kai po tokios dvigubos cenzūros laikraštis pagaliau išeidavo į žmones, jame nieko nebūdavo, kas galėtų patraukti skaitytojų dėmesį. Daug kartų pykčio valandomis jis keikdavosi tarp draugų, kad įdomesnės cenzoriaus išbrauktos žinios Marijampolėje pasklidavo per Kauno dienraščius.

Išsivijoję
Visą karą metą K. B. dirbo vokiečių informacijos tarnyboje, gyvendamas tai Berlyne, tai Karaliaučiuje, tai vėl Berlyne. Karą pabaigė jį rado Berlyne, iš kurio į Vakarų pasitraukė labai dramatiškoms aplinkybėms, kai bolševikai jau buvo prie Elbės. Apsigyvenęs Hanau stovykloje, jis vėl atsidedo žurnalistikai, redaguodamas ir paruošdamas stovykla kasdieninį d o m ū ir gerą užsienio bei vidaus žinių biuletėnį.

Būdamas realistas ir nemaitydamas perspektyvų Europoje, jis 1945 m. pabaigoje buvo apsisprendęs emigruoti kur nors toliau į Vakarų. Bet proga pasitaikė tik 1947 m. pabaigoje, kai Kanadai trūko miškų darbams darbininkų. K.B. ilgai nelaukė ir su v i e n u t o k i j u "miškininkų" transportu išplaukė į Kanados miškus. Kadangi tuo metu ten nebuvo pakankamai miškų darbų, K.B. išvyko į Pickle Crow aukso kasyklas, toli nuo civilizacijos ir pagrindinių kelių. Tai vieta, kaip jis rašė, verta Jack Londono plunksnos. Sutartį buvo pasirašęs tik dešimčiai mėnesių, o po jų — visa Kanados plytė by žinioje.

Sprendžiant iš tuometinių jo laišku, planas buvo labai nesudėtingas: padirbėti, susitaupyti bent kelis tūkstanečius dolerių ir tik tada leistis į naujas avantiūras. Užsispyrimo ir valios jam netrūkdavo, bet tik pradžioje. 1948 m. birželio pabaigoje jis gyrėsi turįs banke jau \$700. Per sekančius metus jo sąskaita gerokai padidėjo, nes ir po gana brangių atostogų Kanados rytiniuose miestuose ir turizmo vietoje ta 700 dol. suma nesumažėjo. Tačiau jau 1950 m. laiškuose jo nuotaikos kitokios. Pickle Crow — pati nuobodžiausia vieta pasaulyje, kur tik darbas, išgerimai ir muštynės. Jo sąskaita banke ne tik nepaauėjo, bet kaskart mažėjo. O metų pabaigoj dar liūdniau. Jis

"Mūsų Krašte"
1934-35 m. sąvartoje Panevėžio "Mūsų Kraštas" persikėlė į Šiaulius ir su valdžios pritarimu persiorganizavo į laikraštį, savo laidomis turėjusi apimti visus Lietuvos pakraščius. Tokia laida buvo pramatyta ir Suvalkijai. Jos redakcijos ir administracijos centru parinkta Marijampolė, redaktorium ir atstovu — K. Bridžius su užtikrinta nebloga alga ir honoraru už rašinius. Su "Suvalkiečiu" K. B. išsiskyrė 1934 m. pabaigoje, jo vietoje nauju redaktorium tapo Jurgis Kalakauskas, artimas K. B. draugas. Bet Suvalkijoje "Mūsų Kraštas" neturėjo pasisekimo. Po kelių mėnesių leidykla Suvalkijos atsisakė, ir K. B., kaip lengvai buvo priimtas, taip lengvai ir atleistas. Blogiausia, kad tai atsitiko pačią nepalankiausiu laiku, kai Bridžius jau buvo sukūręs šeimą ir susilaukęs sūnelio Manfredo.

Į "Suvalkietį" grįžti ne tik nebuvo galimybių, bet ir prasmės, nes išgyventi iš jo atlyginimų su šeima buvo neįmanoma. Artimai pažindamas Marijampolėje cukraus fabriko direktorių inž. Jankauską, jis nesunkiai gavę garą tarnybą fabriko administracijoje, žurnalistikai atiduodamas retkarčiais laisvalaikius. "Suvalkietis" dar šiaip taip vertėsi porą metų ir 1936 m., nepakeldamas išlaidų, sustojo ėjęs.

1937 m. gruodžio mėnesį Marijampolėje vėl atsirado naujas laikraštis "Suvalkų Kraštas", užpildydamas "Suvalkiečio" paliktą spragą. Jo leidėjas buvo Bronius Sirutis, "Dirvos" bendrovės dalininkas; spausdino "Dirvos" spaustuve. Redaktorium buvo pakviestas vėl tas pats K. Bridžius. "Suvalkų Kraštas" buvo mažesnio formato už "Suvalkietį", bet talpesnis ir įdomesnis. Ar jis taip pat rėmėsi valdžios pašalpomis, buvo neaišku, nors tuo neabejojome. Kaip ten bebūtų, ekonomiškai šis laikraštis buvo tvirtas ir net pajėgė bendradarbiams mokėti honorarus.

"Suvalkų Kraštas" ėjo iki pirmosios bolševikų invazijos, nuo kurios K. B. pasitraukė į Vokietiją, o Sirutis buvo uždarytas kalėjime.

Būdamas realistas ir nemaitydamas perspektyvų Europoje, jis 1945 m. pabaigoje buvo apsisprendęs emigruoti kur nors toliau į Vakarų. Bet proga pasitaikė tik 1947 m. pabaigoje, kai Kanadai trūko miškų darbams darbininkų. K.B. ilgai nelaukė ir su v i e n u t o k i j u "miškininkų" transportu išplaukė į Kanados miškus. Kadangi tuo metu ten nebuvo pakankamai miškų darbų, K.B. išvyko į Pickle Crow aukso kasyklas, toli nuo civilizacijos ir pagrindinių kelių. Tai vieta, kaip jis rašė, verta Jack Londono plunksnos. Sutartį buvo pasirašęs tik dešimčiai mėnesių, o po jų — visa Kanados plytė by žinioje.

Sprendžiant iš tuometinių jo laišku, planas buvo labai nesudėtingas: padirbėti, susitaupyti bent kelis tūkstanečius dolerių ir tik tada leistis į naujas avantiūras. Užsispyrimo ir valios jam netrūkdavo, bet tik pradžioje. 1948 m. birželio pabaigoje jis gyrėsi turįs banke jau \$700. Per sekančius metus jo sąskaita gerokai padidėjo, nes ir po gana brangių atostogų Kanados rytiniuose miestuose ir turizmo vietoje ta 700 dol. suma nesumažėjo. Tačiau jau 1950 m. laiškuose jo nuotaikos kitokios. Pickle Crow — pati nuobodžiausia vieta pasaulyje, kur tik darbas, išgerimai ir muštynės. Jo sąskaita banke ne tik nepaauėjo, bet kaskart mažėjo. O metų pabaigoj dar liūdniau. Jis

Š. m. rugpjūčio 9 d. sueina vieneri metai, kai mūsų mylima ir brangi jauniausia dukrelė ir sesutė

AŲA
DANUTĖ SIMANAVIČIUTĖ
ir jos vyras a.a. EDVARD OSTAFIN
tragiškai mirė automobilio nelaimėje.

Minint šią liūdną ir skausmingą sukaktį, šv. Mišios bus atšaušamos Prisikėlimo šventovėje rugpjūčio 13, šeštadienį, 9.30 v. ryto.

Prašome visus gimines ir draugus prisiminti mūsų mylimuosius a.a. Danutę ir a.a. Edvardą savo maldose.

Nulliūdė —
mama Valentina Simanavičienė
brolis Jonas
seserys: Violeta Laurinavičienė su šeima
Margarita Kybartienė su šeima

AŲA
JONUI ALIŠAUSKUI
mirus,
jo dukterį — mielą ZITĄ DIDŽBALIENĘ su šeima,
s ū n u s — JUOZĄ, KAZĮ ir vaikaičius nuoširdžiai
užjaučiame —
Ona Vėlyvienė Romas ir Jonas Vėlyviai

maną, kad jau niekad neišeisias iš Pickle Crow, ir jei kas po daugelio metų jo įieškos, tai patikimiausia vieta — ledinės miestelio kapinės. "Ačiū už affidavitą persikelti į JAV, bet, tur būt, tik Tau atrodo, kad tai labai paprasta". Jis jo neužregistravęs nė viename konsulate. Ir kokias prasmę? Lietuvos kvota labai maža, iš visų kraštų lietuviai skuba persikelti į šį kraštą, ir kol ateis jo eilė, jis jau bus pensininkas Kanadoje.

Ir nedaug trūko, kad jį tikrai būtų priglaudusios Pickle Crow kapinės. Vietoj dešimt mėnesių K.B. čia užkliuvo aštuoniolika metų ir gal būtų likęs iki mirties, jei kasyklų bendrovė, nesulaukdama aukso kainų kilimo ir nepajėgdama pakelti augančių gamybos išlaidų, nebūtų uždarusi kasyklų ir nebūtų atleidusi darbininkų kitur pasijieškoti darbo.

K.B. pasijuto lyg žuvis, išmesta į krantą. Jis jau buvo 58 metų amžiaus, o tokiems ne pusės neparašęs. "Siųsk, kas parašyta". Jis pasiūšęs, jei neužmiršias. Tegul ateina tik jo draugas, tu žinai jį, jis iš tavo krašto. Tai Vincas Paulionis. Bet jis nesąs tikras, kad neužmirš.

Nutilo. Nebuvau tikras, ar jau padėjo telefoną, todėl dar laukiau. Ir po valandėlės: "Atmintis labai silpna, labai silpna... Matai, kokia senatvė, ir žodį ištart sunku. Sveikink žmoną, sveikink princesę Beatričę (taip jis vadino mano vyriausiąją dukrelę, su kuria susibičiuliavo, 1966 m. vasarą viešėdamas pas mus Čikagoje), sveikink visus saviškius ir būk sveikas. O dabar baikim pasikalbėjimą, man sunku, jaučiu, kad jau neilgai, viso geriausio".

Šį kartą jis nesuklydo. Mirtis jį ištiko gruodžio 3 d., bet tik po 10 dienų šiais žaibiškos komunikacijos laikais patyrinė agonija, nesukančios mir-

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Saldytuvai
- * Televizijos aparatai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Skalbiamosios mašinos
- * Siuamos mašinos
- * Vaikų baldai
- * Rašomos mašinės
- * Vairūs kilimai

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

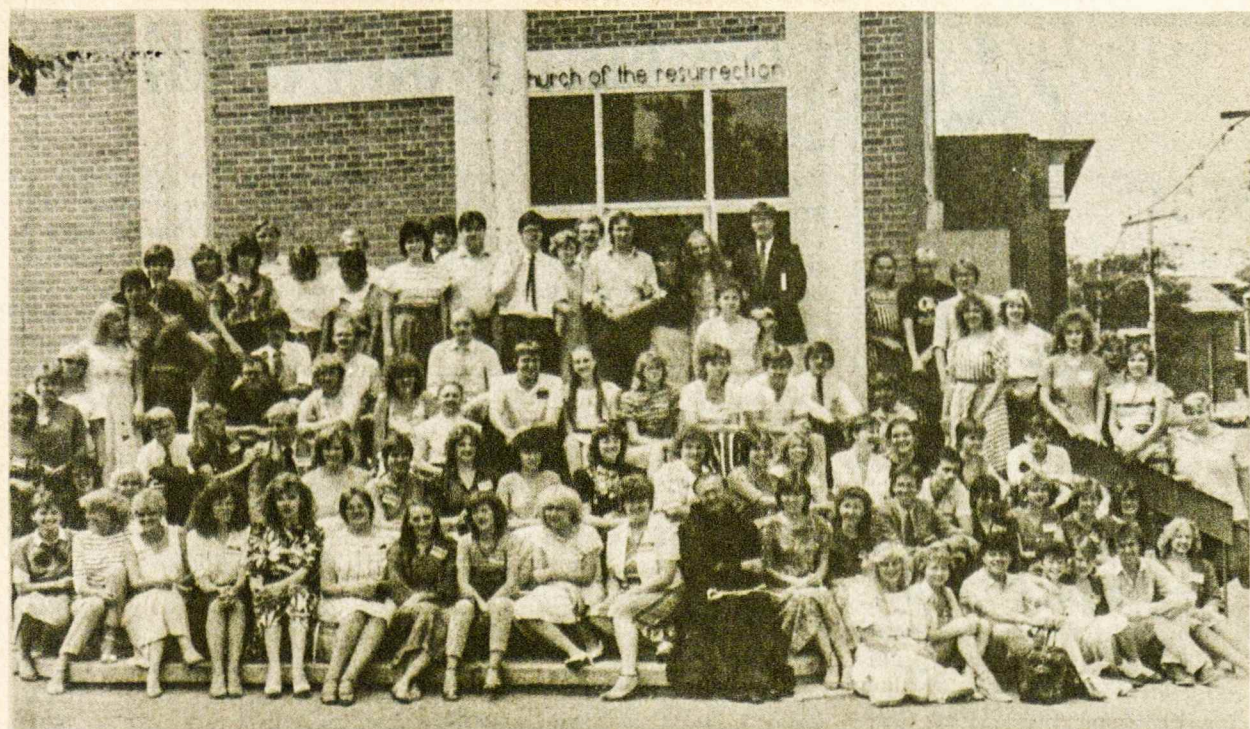
LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakyamus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Šestojo PLJ Kongreso atstovai Toronte liepos 17, sekmadienį, po Mišiu Prisikėlimo šventovėje St. Dabkus

Trečiojo žydėjimo žmonės

KAZYS MILERIS

Žmogus per savo amžių gyvenimą tris savo gyvenimo laikotarpus: augimo ir pasiruošimo, užsitikrinimo sau egzistencijos bei susikrovimo atsargų ir pasitraukimo iš gyvenimo varžybų į poilsį. Šitie laikotarpiai metų skaičiais yra sunkiai išskiriami, nes jų ribos yra skirtingos kiekvienam individui. Jos buvo labai skirtingos ir visoje žmonijos istorijoje. Gilioj senovėj žmonės to trečiojo laikotarpio niekad neturėdavo, nes išmirdavo būdami dar jauni. Sako, kad akmens ir žalvario amžiaus žmogaus vidutinis amžius buvęs tik 20 metų. Pirmą kartą žmonių buvusi be senų žmonių, nes anose gyvenimo sąlygose galėjo išlikti tik jauni ir stiprūs.

Romos imperijos gyvavimo laikais vidutinis žmogaus amžius jau buvęs apie 30 metų. XVI š. V. Šekspyras savo "Romeo ir Džuljet" tragedijoje aprašo besimylincius herojus trylikos ir penkiolikos metų. Ir tai buvo anais laikais natūralus reiškinys.

XIX š. pirmoje pusėje knygose aprašoma 30 metų moteris, vadinama bobute. Tik Balzakas tai pataisė, išskirdamas senstencijos moters savitą grožį. Afrikos tautos ir šandien žmogaus amžiaus vidurkis tebėra 40-50 metų.

Šiaurės Amerikoje

Šandien Š. Amerikoje jau turime 30 milijonų žmonių virš 65 metų. Pažangiose šalyse amžiaus vidurkis yra padidėjęs 72 m. vyrų ir 75 m. moteris. Gyvenimo gerovė ir sveikatos priežiūra turi tendencijos žmogaus amžių vis ilgiau pratęsti.

Kanadoje kiekvieną trečiojo žydėjimo žmogum valdžia padaro sulaukus 65 metų, jam pradėdama siūsti senatvės čekį. To amžiaus sulaukę žmonės čia jau dažniausiai ir palieka darbus, gaudami darboviečių pensijas. Lietuviai dauguma situose kraštuose išėjo į pensijas ar bando išeiti dar nesulaukę pensininko amžiaus.

Pokarinės imigracijos lietuvių dauguma situose kraštuose Lietuvoje turėdavo profesijos nedirbo. Atvažiavę čia, ne visi norėjo ko nors mokytis. Jie šoko rinktis tokius darbus, kur buvo daugiau mokama. Mūsiškiai, būdami taupūs ir apskrūs, greičiau kaip kiti galėjo palikti įkėrėjusias darbovietes ir užsitikrinti pragyvenimą.

Nors amžiaus metai daug ir nepasako apie trečiojo gyvenimo laikotarpio pradžią, bet kiti ženklai parodo. Antai, nematomi siūlai pradeda varžyti judesius. Kalba pradeda sukintis tik apie tai, kas yra buvę. Darbovietėje įkyriai kartojamas vienas ir tas pats klausimas, į kurį jau esi atsakęs daug kartų: "Tai kada žadi išeiti?..." Apykaktė pradeda alsuoti jaunesnysis tavo bendradar-

bis, nekantriai laukiantis tavo darbo. Nebelaukiami pasidaro ir tavo anksčiau mėgstami švesti gimtadieniai, nes jau žvakės ant gimtadienio pyrago pradėjo daugiau kairuoti kaip pats pyragas.

Idomus laikotarpis

Šiame gyvenimo laikotarpyje žmogus turėtų būti pats laimingiausias. Jo visos svajonės, siekiai ir ambicijos jau turi būti pasiektos ir išsipildžiusios, o jei ne, tai su tuo turi būti apsiprasta. Dabar jau nebereikia plėstyti su darbu. Žadintuvo skambutis jau visam laikui nuspaustas. Buvusi karjeros siekiančių spyruoklių įtampa jau atleista.

Vaikai užauginti, išmoksinti, jų vestuvės atšoktos. Dabar jau turi laiko apeiti savo daržą ir ilgai pasižiūrėti į žydinčius krūmus, turi laiko užvertę galvą nulydėti padangę praskrendančias gerves ir perskaityti jau visą laikraštį.

Tau prasideda mažojo milijonieriaus dienos. Žiūrėk, tokie su naujais treningais anksiti rytą bėginėja gatvėmis. Vasarą iš savo paežerės vasarnamio jie čia beparvažiuoja tik nupjauti prie namų žolės. Kažka jie ten nusiperka ir Floridoje. Kai mes čia cypiname padangas iš sniegų klimpami automobilių, jie ten, išsitępe ir blizgantys kaip ruoniai, vartosi po palmėmis.

Buvę užkietę viengungiai ir našlės pradeda įieškoti gyvenimo partnerių, nes jau yra suskambėjęs paskutinis skambutis — dabar arba niekad.

Mūsų visi klubai, sueigos ir koncertai gausiai lankomi šių žmonių. Jie yra tie, kurie viskam turi laiko.

Pastebimas pasikeitimas ir jų būde. Tie žmonės pasidaro santūresni. Gyvenimas juos yra daug pamokęs. Jie yra užmokę už savo klaidas. Tik gaila, kad toji gera mokykla suraukšlėja žmogui veidą. Šiame amžiuje kiekvienas pasidaro didelis svajotojas — daugiau gali pakęsti vienuo ir ištisas valandas išsėdėti pasinėręs savo mintyse bei prisiminimuose. Jam tikriausiai buvo išrasta ir supamoji kėdė.

Kažkodėl išskiriami

Pastebim, kad dabartinė lietuvių karta, o taip pat ir krašto valdžia bando pensininkus ir jau vyresnio amžiaus žmones išskirti iš visuomenės. Kažkas tai daro dėl savo patogumų. Jaunosios poros nori atsikratyti savo senų tėvų, valdžiai yra lengviau jais rūpintis, sutelkus juos į vieną krūvą. Lietuviams pensininkams specialiai net laikraštis čia kurį laiką ejo. Atseit, jiems reikia atskiros skaitybos, nes tie žmonės jau yra atitrūkę nuo gyvenimo ir yra skirtingo mentaliteto.

Kažkas jiems atskirus pastatus stato, kažkas jiems ir atskiras organizacijas kuria. Leiskime vyresniesiems gyventi normalų ir įprastą gyvenimą. Tai nėra nurašomų žmonių kategorija. Kas gi šandien pasaulyje dar daro visą tvarką ir netvarką? Tai mūsų jau pensininko amžiaus žmonės. Jei nėra pasenęs 72 metų R. Reaganas, 68 metų J. Andropovas, jei tau dar įdomu stebėti 87 metų George Burns ir 76 metų Bette Davis, tai kodėl norima iš gyvenimo išstumti mūsų tik gal 65 metus turintį pensininką? To amžiaus žmogus ir taip jau pradeda daug

prarasti: sveikatą, draugus, kitų anksčiau jam skirtinga dėmesį. Tad gal nereikia per daug stebėtis, jei vyresniosios kartos veikėjai laikosi ir nenori jaunesniesiems užleisti savo užimamų vietų bei titulų. Šitą amžiaus laikotarpį labai gyvenimą mėlyjęs aktorius Maurice Chevalier apibūdina tokia alternatyva: "Geriau būti seniu, negu mirsiu..."

Nepasinaudoja santuopomis

Nevisi ta sulaukto aukšnio amžiaus gerove gali ar moka pasinaudoti. Daugeliui tuo laiku jau būna sužlubavus ir sveikata. Pas šio amžiaus žmogų gydytojas visada ką nors ras. O mes visą savo gyvenimą gydytojų esame nemėgę. Eiti pas jį ir ten sėdėti valandas laukiamajame — tai lyg prisipažinimas, kad kažkas su tavim jau netaip. Į gydytoją kreipėmės, tik kai labai skaudėjo. O dabar ten neuėjus, sužinai, kad vienas ir kitas dalykas pradžioje galėjo būti lengvai pataisomas. Ir taip daugelis dar gražių ir veiklių žmonių iškeliauja, palikdami čia tiek daug savo neišgyvento gyvenimo. Šitos kartos lietuvių sveikata yra gerai suvarginta pragyvento karo ir tremties. Daugelis jų yra gulęję rytų fronto sniege, išgyvenę dvi sunkias okupacijas, turėję bėgti iš savo žemės ir nenoriai kurtis svetimuose kraštuose.

Taip pat sunkiai mūsų žmonės keičia ir įprastą savo gyvenimo stilių. Kaip spaudė centą prie cento per tą trisdešimt metų, taip spaudžia ir dabar, kai banke jų santuopos jau rašomos su penkiais nuliais. Visiems žinomas pasiturintis žmogelis, o, žiūrėk, ir šandien jis dar tebevaikščioja nuo retai skutamo smarko pratruntu kaklaraiščiu ir jau seniai išaugtu švarkeliu. Lietuviumi įgimtą taupumą ir santūrumą savybė nėra taip lengva pakeisti. Bet taip pat nevienam mūsiškiai yra atsitiškę, kad jo paliktas gyvenimo santuopas pasidalino svetimi.

Lietuviai tėvai kažkaip jaučia išipareigojimą savo vaikams palikti kraštą. Ar tikrai seni tėvai ir senatvės turi stengtis daug neišleisti, kad vaikai liktų didesnis palikimas? Tie vaikai yra jau užauginti, išmoksinti ir turi geras tarnybas. Taip senas tėvelis paskutine savo gyvenimo mašina važinėja kažkokiu rūkstančiu "makabiliu", o sūnui vedybų proga perka naują sportinę. Mes girdime, kad tėvai užperka ir nuperka savo vaikams už miesto naujus vienaauščius, o patys tuo tarpu gyvena kur nors senamiestyje ankštai įsprauti tarp kitų namų ir su kaimynu nepasidalina gyvatvore. Kartais tas jų gerumas yra vaikų ir išnaudojamas. Yra atsitikimų, kur vaikai jau iš anksto prašo ir nori atsiimti savo dalį. Girdi, duok dabar, vėliau man tiek nebereikės. Kartais tenka tam tėveliui ar mamytei sunkiai pergyventi, kai, visokiai slaugai palikę užtenkamai turto, jie yra išvežami į senųjų globos namus.

Nuotaiškos Floridoje

Neseniai teko būti Floridos St. Petersburgo lietuvių abiejuose klubuose. Yra ten tekę būti ir prieš kelerius metus. O tie keleri metai labai pakeitė tuose klubuose besisvečiuojančiųjų vaizdą. Kas beliko iš tų gėrėjų, šokėjų ir dainin-

"Spauda mūsų veidrodis ir jėga"

Iš spaudos darbuotojų susitikimo Čikagoje II PLD proga

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Tokiais žodžiais pradėjo savo sveikinimo kalbą Lietuvos žurnalistų Sąjungos pirm. Jurgis Janušaitis liepos 2 d. Čikagoje žurnalistų pobūvy.

PLD proga, laisvojo pasaulio lietuviškos spaudos darbuotojai, centro valdybos kviečiami, susirinko į "Dainos" restorano specialią patalpą. Nuotaika buvo jauki ir nuoširdi. Kiekvieną kartą atsidiarius durims, buvo stebimas naujasis svečias ar viešnia. Dalyvavo per 50 asmenų. Jų tarpe buvo redaktoriai, žurnalistai, kritikai. Įdomu buvo tai, kad šalia JAV ir Kanados spaudos darbuotojų, atsilankė ir Australijos bei Britanijos ir P. Amerikos spaudos žmonės.

Tas kuklus žmonių būrelis savo rankose laiko patį pagrindinį mūsų laisvajame pasaulyje komunikacijos ryšį ir mūsų šakotos veiklos gyvatingumo siūlą. Visuomeniniai, politiniai, kultūriniai darbai ir kūryba liktų nežinioje, jei garsas apie juos nepasiekėtų mūsų išsiblaškiusių tautiečių per lietuviškos spaudos puslapius. Spauda, kaip pirmininkas pastebėjo, yra mūsų veidrodis ir mūsų dvasios jėga. Jei neskaityti kelių, pilnų spaudos darbų dirbančių redaktorių, visi spaudos bendradarbiai yra savo meilės spaudos darbuoju — rašo nuo savo profesinio darbo atliekamu laiku, dažnu atveju savo raštuose pasiekdami profesinio lygio.

Pobūvyje dalyvavo kun. dr. Pr. Gaida, "Tėviškės Žiburių" redaktorius, kun. Kornelijus Bučmys, "Darbininko" redaktorius, Jonas Vasaitis, buvęs Memmingeno stovykloje leistos ir redaguotos "Minties" redaktorius, su kuriuo teko keletą metų "Mintyje" dirbti ir net už "sąjuningininkams" nepalankių straipsnių vertimus ir spausdinimą kiek atkentėti. Dalyvavo Vincas Urbonas, dažnai pasirodantis spaudoje, mano vaikystės dienų liudininkas, ir trys Australijos spaudos atstovai. Kitame patalpos šone iš tolo kurį laiką stebėjau gyvą ir šamojingą Rūtą Klevą Vidžiūnienę iš Los Angeles, Zuzaną Juškevičienę, diskutuojančias kažką labai karštai su St. Šiū. Vytautas Alantus su ponia, Vincas Juodvalkis ir kiti ramiai svarstė aktualijas. Gerokai pavėlavęs kun. Petras Urbaitis, salezietis iš Brazilijos, pareiškė norą įstoti į

mūsų sąjungą ir apdalinio dalyvius leidiniu apie Petrą Perkumą.

Pirm. J. Janušaitis pasveikino susirinkusius ir padėkojo už dalyvavimą, pabrėždamas, kad sąjungos sąrašuose yra arti 300 registruotų narių, tačiau aktyviai ir raštus atsako tik apie 80. Padaręs suglaustą sąjungos veiklos apžvalgą, jis pareiškė, kad dabartinės kadencijos metu valdyba stengsis priauginti bent 5 jaunus žurnalistus. Jis gėrėjosi jaunimo dalyvavimu praėjusį rudenį Čikagoje suruoštoje vakaronėje tema "Jaunimo žvilgsnis į Aušrą". Darbų projektų tarpe taip pat numatoma 10 metų darbo apžvalga. J. Janušaitis skatino visus laikytis žurnalistinės etikos, nes "spauda yra mūsų veidrodis, jėga ir gyvybės simbolis". Kvietė dalyvius pasisakyti rūpimais klausimais.

Buvo gan plačiai diskutuojamas spaudos darbuotojų vertinimo klausimas mūsų visuomenėje. Diskusijose dalyvavo dauguma dalyvių, pažymėdami, kad iš spaudos darbuotojų visuomenė reikalauja darbų aprašymo, tačiau vengia bent mažiausiu metu parodyti savo dėkingumą bei įvertinimą. Spaudos atstovai nesirodo scenoje ir negauna katučių — jie ploja kitiems. Laikas būtų, kad pagaliau ir visuomenė spaudos atstovams pareiktų pagarbą... Ne paslaptis, kad ir premijų skyrejai spaudos darbuotojų kategorijos neturi, nors premijos, laureatai, mecenatai ir rengėjai yra nuolatos ir pastoviai garsinami spaudos puslapiuose.

Australijos spaudos atstovas Viktoras Baltutis, pristatęs susirinkusiems savo koleges — Izoldą Poželaite-Davis, meno kritikę, ir p. Gučiūviene pasidalino su klausytojais Australijos lietuvių spaudos vairsai ir problemomis. Jo kalbos pagrindinė mintis buvo: spaudos darbuotojo pareiga yra skelbti tiesą. Visus macionai stebino jaunutė Asta Kučinskaitė iš Londono, "Europos Lietuvis" bendradarbė. Ji yra 21 metų amžiaus ir Anglijoje su savo tėvais gyvena nuo 1980 m. Ji kvietė visus savo straipsniais remti "Europos Lietuvį".

Kun. Pr. Gaida, vertindamas spaudos žmonių talką, išreiškė padėką visiems, talkinanties laikraščiu redakcijoms, nes be jų spauda būtų skurdi arba visai negalėtų gyvuoti. Jisai siūlė LZS užmegzti ryšius su JAV žurnalistų organizacijomis. Paklaustas, kodėl kanadiečiai išstojo iš LZS ir sudarė savo organizaciją, paaiškino neatstovaujant jų organizacijai. Viena pasitraukimo priežasčių — noras suartėti su kanadiečiais žurnalistais ir skelsti mintį Lietuvos žurnalistų Federacijos, kuriai priklausytų atskirų kraštų lietuvių žurnalistų organizacijos.

"Darbininko" red. kun. K. Bučmys, OFM, trumpai painformavo visus, kad Brooklyno Kultūros Centre veikianti informacijos įstaiga, kuriai sėkmingai vadovauja kun. K. Pugevičius ir Gintė Damušytė. Ji vykusiai skleidžia lietuvišką informaciją didžiojoje spaudoje ir televizijoje.

Dar kalbėjo p. Dumčius iš Australijos, V. Juodvalkis, St. Sližys, "Draugo" red. Pužauskas, Z. Juškevičienė ir kt. Pagaliau žodį tarė ir rasytojas V. Alantus, pasigėrėdamas šiuo pirmuoju pasaulinio pobūdžio spaudos darbuotojų pobūvy ir primindamas, kad ir po daugelio metų žurnalistinės problemos nepasikeitė.

Dar buvo pasidalinta keliomis nuomonėmis, dalyvaujant visiems. Po pietų buvo progos asmeniškai pabendrauti, pajukauti ir pasikalbėti. Dalyviai yra pirm. Janušaitiui ir valdybai už tokį jaukų pobūvį labai dėkingi. Gaila, kad žurnalistai neturi daugiau galimybių susitikti, nes reikėjo dar išnagrinėti ir daugiau aktualijų, tiesioginiai liečiančių spaudos darbą, kaip pvz. žurnalistinės etikos reikalą, reportažų tikslumą, reikalą pataikinti skaitytojams ir t.t. Tikimės, kad gal naujas mūsų žurnalo numeris tuos klausimus panagrinės.

Pasaulio Lietuvių Dienų pamaldose Čikagoje kardinolas BERNARDINAS priima atnašas aukojimo metu

Mažlietuvių suvažiavimas Čikagoje

Liepos 4-5 d.d. Čikagoje, Tautiniuose Lietuvių Namuose, įvyko Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio suvažiavimas. Jin šį kartą atvyko ir atstovų iš Europos bei Australijos. Suvažiavimas pradėtas žuvusių ir mirusių mažlietuvių prisiminimu ir pagerimu "Tėviškės" parapijos šventovėje. Turininga pamokslą pasakė senj. kun. A. Trakis. Jis kalbėjo apie žmogaus bei tautų laisvę ir maištininkus, kurie, beješkodami laisvės, prisišlieja prie rudųjų ir raudonųjų dievų. Jei jau reikia maištauti, tai maištaukime už laisvę, bet ne už vergovę, — pabrėžė kun. A. Trakis. Po pamaldų dalis suvažiavimo dalyvių išvyko į Tautines Lietuvių kapines aplankyti mažlietuvių kapų.

Popiet visi dalyviai, svečiai ir bičiuliai rinkosi į suvažiavimą Juos pasveikino priėmimo komiteto pirm. Kr. Kikutis, suvažiavimą pradėjęs savo paskaita iš Maž. Lietuvos istorijos. Po to įvyko oficialus suvažiavimo atidarymas su kun. Fr. Skerio invokacija, daugelio sveikinimais raštu ir žodžiu. Raštu sveikino ir Lietuvos atstovas prie Vatikano S. Lozoraitis, primindamas, kad Mažoji Lietuva mums visiems yra brangi ne tik dėl sunkios bei skaudžios savo praeities, bet ir kaip lietuvių kultūros centras, švietęs visai lietuvių tautai.

Didvyrių žemė

M. Gelžinis savo paskaitoje pailietė 1918 ir 1923 m. įvykių reikšmę. Priminė, kad jau Kudirka ir Maironis Lietuvą laikė didvyrių žeme. Mažlietuviav 1918 m. paskelbė Tilžės aktą, įsijungė į Lietuvos valstybės atstatymą, nepriklausomybės kovas. Šandien vienas tvirčiausių ginklų-kovoje prieš sovietinį komunizmą yra religija. Dėlto okupantas sudarė mūsų tėviškės šventoves, sulgino tėvų kapus. M. Gelžinis pasiūlė paruošti ir išleisti mokslinį veikalą anglų kalba apie Mažąją Lietuvą "Problem of Lithuania Minor", kuris apie ją painformuotų angliškąjį pasaulį.

Sukaktuvinių "Aušros" metų proga Anas Lymantas padarė išsamią Maž. Lietuvos spaudos apžvalgą įvairių šimtmečių laikotarpyje. Esą retai nors kitų tautų mažesnę grupę turėjo tiek daug savo spaudos, kaip lietuviai Maž. Lietuvoje. Ypač turtinga buvo religinė spauda, savo ant-

spaudą palikusi pirmosios lietuviškos knygos pasirodymu. Reikšmingas įvykis buvo Šventraščio išleidimas, prie kurio šimtmečius dirbo žymūs Mažosios ir Didžiosios Lietuvos protestantų dvasiškiai ir kalbos žinovai. Šventraščio laidos su kalbos patobulinimais sudarė pirmuosius lietuviškos rašybos pagrindus. Turtinga buvo ir periodinė spauda, turėjusi 130 leidinių įvairiais pavadinimais. Paliesdama Karaliaučiaus "Keleivio" red. Kuršaitį, A. Lymantas pavyzdžiais įrodinėjo, kad jis dažnai susilaukė nepagrįstų kaltinimų. Kuršaitis sąmoningai lietuviams nekenkė. Nenumatydamas Lietuvos ateities, jis tik skatino lietuvius vengti susikirtimo su Prūsijos valdžia, kad gautomis nuolaidomis būtų galima išsaugoti juose glūdinčią lietuviybės sampratą. A. Lymantas augštai įvertino Jankaus, Mikšo ir Šerniaus nuopelnus "Aušros" leidyboje.

Kiti kalbotojai

Įdomų referatą apie lietuvių kilmę ir Lietuvos vardą skaitė Maž. Lietuvos kalbininkas ir baltistas Vilius Pėteraitis, nagrinėdamas įvairių istorikų teorijas, remdamasis vandenvardžiais. Esą Lietuvos vardas kilęs iš Neries intako Leituva. Referatas susilaukė plačių diskusijų.

Apie mažlietuvių veiklą V. Vokietijoje kalbėjo kun. Fr. Skėrys, pabrėždamas, kad ji daugiausia reiškiasi nedidelių parapijų susibūrimų rėmuose, išvardindamas toje veikloje pasizymėjusias žmones.

Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio pirm. prof. M. Brakas padarė du pranešimus. Pirmasis lietuvių politinę Mažosios Lietuvos būklę pokaryje, Stalino pastangas Rytprūsians pasiglenžti, prez. Trumano nusivylimus sovietiniais konferencijų partneriais. Ant-rasis pranešimas buvo skirtas organizaciniam MLRS reikalams, veiklai VLIKE, "Lietuvos Pajūrio" atkūrimui, Maž. Lietuvos reikalų gynimui JAV valstybės departamente. Prof. M. Brakas, MLR Sąjūdžiui vadovavęs daugiau kaip 30 metų, atsakė savo kandidatūrą į pirmininkus. Suvažiavimo dalyviai, padėkoję jam už ilgametę veiklą, jį paskelbė MLRS garbės pirmininku. Naujuoju MLRS vadovu buvo išrinktas klaipėdiets teisininkas Kr. Kikutis. Dalyvis

Mažosios Lietuvos veikėjų suvažiavime dalyvavę veikėjai pertraukos metu. Iš kairės: prof. M. Brakas, kun. senjoras A. Trakis, A. Lymantas, Trautrimas, V. Pėteraitis Nuotr. M. Nagio

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(prieš Lietuvį Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai

(contact lenses).

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

BRANGŪS TELEFONAI

Vilnietis V. Būda atsiuntė laišką "Tiesos" redakcijai, paskelbtą birželio 23 d., liečiantį mokesčių už telefono įvedimą: "Keisdamas butais savo senajame bute palikau telefoną, o naujame pastatė mums kitą. Kažkodėl abiem mūsų šeimom teko mokėti beveik po vieną mokėstį. Ar teisinga?" Atsakytį į šį klausimą redakcija paprašė Vilniaus miesto telefono stoties viršininko pavaduotoją J. Vasiljevą. Remdamasis papildom šiu metų kainininku nr. 125, J. Vasiljevas nerado jokios klaidos. Esą už teisę naudotis jau įrengtu telefonu būm, kurin persikėlė anksčiau nebuvo tos stoties abonento asmuo, reikia sumokėti 100 rublių. Tas pats kainininkas iš V. Būdros teisingai pareikalavo 102 rublių. Mat perkelti senąjį telefoną į naują butą nebuvo galimybių, o naujo įvedimas kainuoja 102 rublius. Viršininko pavaduotojas J. Vasiljevas nutylė įdomų faktą, kad V. Būda du kartus sumokėjo už telefono įvedimą — senoji ir naujoji — apie 200 rb. Už jau įvestą telefoną senajame jo bute, neatlikus jokio darbo, Vilniaus telefono stotis iš naujų gyventojų susižėdė dar šimtą rublių. Stebina ne tik stoties šūktumas, bet ir nepaprastai brangios kainos už sovietinių telefonų įvedimą. Kanadoje ir JAV tokios telefono bendroves susilaukė bankroto už abonentų apipilėsimą.

BIRŠTONO KURORTAS

Šį pavasarį Birštono kurorte buvo pasodinti 500 medelių, beveik 150 didelių ažuolų ir liepų, 20.000 pavasariųjų gėlių. Ruošiantis vasaros sezonui, įrengti dekoratyviniai tenkiniai, apmokama 300 vietų automobilų aikštelė. Birštoną papuošė skulptoriaus Leono Strigo skulptūra "Ziedas", tvarkoma aplinka sanatorijose ir poilsio įstaigose. Kauno istorijos muzėjus turi savo skyrių Birštone, veikiantį ir žiemos mėnesiais. Birštono praeičiai yra skirta karieta, kuria iki 1928 m. iš Kauno būdavo atvežami ligoniniai, ją pakeitęs pirmojo automobilis nuotrauka. Kiti rodiniai betgi daugiausia liečia pirmosios sovietinės okupacijos veikėjus, Maskvai II D. kare tarnavusius sovietų partizanus. Muzėjus patalpose kartais surengiamos liaudies meistrų kūrinių parodės.

TUNELIS VILNIUJE

Po Vilniaus centru kasamas beveik 300 metrų ilgio tunelis automobiliams. Projektą paruošė architektas Algimantas Nasvytis, konstruktoriai Viktoras Milyvidas ir Česlovas Gerliakas. Darbus tikimasi užbaigti 1985 m. Tunelis bus 30 metrų pločio, turės šešias važiuojamo juostas, padalintas į dvi dalis po tris kiekvienai krypti. Atskirtas gelžbetonine siena, kad automobilių vairuotojai neakintų vienas kito projektorius. Pėstiesiems tunelyje nebus vietos, tačiau automobiliams važiuojantieji galės išlipti dviejuose peronuose ir trijų metrų pločio laiptais pakilti į miesto centrą.

NELEGALI PREKYBA

Lietuvos miestų gatvėse bei aikštėse vis dar vyksta nelegali prekyba, ypač įvairių lapų kailiukais, nes jokių lapų neleidžiama auginti privačiai, pardavinėti ar net perpardavinėti jų kailiukus. Zeferinas Jonutis "Tiesos" 107 nr. skaitytojus supažindina su išgudrėjusiais tu kailiukų supirkėjais, kurie kažkaip sugeba į rublių pluoštą įkišti cukrų laikraščio skiautelių, tik iš viršaus, apachos ir šonų uždegtų rubliais. Pardavėjai perskaičiuoja pinigų, o į kišenę ar portfelį įsideda rublius papuoštą popiergaliu "lėlė". Taip nukentėjo zapjškietė A. Makūnienė, nepažįstamiems vyrams pardavusi 28 lapų kailiukus po 230 rublių už kiekvieną ir vėliau radusi ne 6.500 rb., bet tik 200 rb. Šiaulietis T. Rodnochorasas 31 lapų kailiuką tarėsi pardavęs po 225 rb., o popiergaliu "lėlė" terado 100 rb. Kauniečiai M. ir B. Deltuvos, turintys patentą ir teisę pardavinėti namuose megztus moteriškus megstinius ir Kauno, ir Vilniaus turgavietėse, Vilniun jų atsivėžė 150. Trys vaikinai jiems pasiūlė po 20 rb. už megztinį, jeigu sandėris bus atliktas ne turgavietėje, o Neries pakraptėje. Z. Jonutis pasakoja: "Pirkėjas, atskaičiavęs 120 banknotų po 25 rublius, padavė Deltuvienei perskaičiuoti. Ši neskubėdama patikrino — teisingai. Pirkėjas, paslaugiai paėmęs iš rankų pinigus, Deltuviens akse banknotus sutapšnojo į tvarkingą krūvelę, padavė ir rankas. Moteris įsidedo į rankinuką. Pirkėjas su megztiniais nuvažioavo sau, Deltuvos — sau. Važiudama namo, Deltuviene dar panoro pasigėrėti pinigais. Ir pamatė, kad pusantro šimto megztinių padavė už 50 rublių ir keletą senų laikraščių. Už rublį — trys megztiniai. Oi, oi, oi! Vėčiau jau turguje po vieną būtų pardavinėjusi!..."

GYTARIŲ RAJONAS

Architektai A. Vyšniūnas ir J. Barkauskas architektūrinei Šiaulių tarybai įteikė detalius būsimos gyvenamosios Gytarių rajono projektus. Jis išsaugos vakarinėje Šiaulių miesto dalyje prie Kelmės vedačio plento. Naujasis Gytarių rajonas turės apie 30.000 gyventojų, prekybines paskirties pastatų. Numatyta statyti naujos serijos stambiaplokščius gyvenamuosius namus, turinčius patogesnę butų išplanavimą.

NAUJI ADRESAI

"LKB Kronika" 57 nr. rašo, kad Povilas Pečeliūnas atliko lagerio bausmę ir dabar atlieka tremties bausmę. Dabartinis jo adresas: USSR, 626806 Tiumentskaja oblast, Berezovskij rajon, pos. Igrim, ul. Entuziastov d.16 kv.13, Pečeliūnas Povilas, Juozo. — Antanas Terleckas nuo 1982 m. gruodžio 19 d. tremties bausmę atlieka tolimuose rytuose: USSR, 686419 Magadan, Omskšan, pos. Industrialnij Omskčanskogo r-na, ul. Sportivnaja 5-17, Terleckas Antanas.

V. Kst.

Tradicinė GEGUŽINĖ

— liepos 31, sekmadienį, 2 valandą po pietų

Rengia Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Delhi apylinkė, Vinco Dirsės ūkyje, R.R. 2, Otterville, Ontario. Pagerbimas Vincų ir Onų. Lauksime visų tautiečių atsilankant. LAS valdyba

Hamilton, Ontario

METINĖ KANADOS ŠAULIŲ RINKTINĖS moterų rengiama gegužinė įvyks Hamiltono žūklautojų ir medžiotojų klubo Giedraitis patalpose (metoli Kaledonijos) sekmadienį, rugpjūčio 21. Pradžia 12 val. Bus įvairi programa. Pelnas skiriamas šalpai. Šaulėms laukia visų. Ad.

Delhi, Ontario

KLB DELHI APYLINKĖJE rinkimų komisija sudarė: pirm. A. Rudokas, 66 Glendale Dr., Tillsonburg, Ont. N4G 1J7, nariai — A. Aleliūnas ir Juozas Beržinis. Komisija Delhi apylinkėje praves rinkimus į KLB krašto tarybą ir KLSJS krašto tarybą. Susirašinėjimui naudoti pirmininko adresas.

KLB Delhi apyl. valdyba

London, Ontario

"PASVAISTES" CHORISTAI, užbaigdami metų veiklą, susirinko O. ir A. J. Švilpų ištaigingoje sodyboje pasidalinti praeitų metų įspūdžiais. Choro paskutinė išvyka buvo į Pasaulio Lietuvių Dienas Čikagoje. Choro seniūnas A. J. Švilpa visų choristų vardu padėjo Londono lėšų telkimo skyriui ir katalikėms moterims už suteiktą paramą, o choro energingąją vadovė Rita Viliene — už jos kruopštų, nepailstamą darbą ir draugišką vadovavimą. Jis jai įteikė choristų dovaną ir prašė ją ir toliau su jais pasilikti. Pasivašinime dalyvavo ir p.p. Ulminai, svečiai iš Floridos.

R. Vilienės vadovybėje "Pašvaistės" choras jau pasiekė gražių vaisių, yra mielai kviečiamas koncertuoti ir kitose apylinkėse. Jis aplankė Otavą, Sudburį, du kartus Torontą ir kt. apylinkes. Taip pat dalyvavo Lietuvių Dienų programoje Montrealyje ir abiejose PLD dainų šventėse 1978 ir 1983 m., taipgi televizijos transliuojamoje Londono bažnytinio choro varžybose. Choras taip pat gieda šventadieniais per pamaldas. Jis turi kvietimų ir ateinančiam sezonui, įskaitant ir vieną į Floridos St. Petersburgą.

R. Vilienė, jaunesnės kartos atstovė, dirba ne tik su choru — ji labai aktyvi visoje Londono lietuviškoje veikloje. Londono lietuvių jai yra labai dėkingi. Linkime jai tokios pat sėkmės bei ištvėrmės ir ateity.

LEONAS STATKUS, Londone besilankąs svečias iš Floridos, sužinojęs apie lėšų trūkumą ir pravedimą vaju sportuojančiam jaunimui paremti, nedvejodamas paaukojo visą šimtine! Jis yra Fort Lauderdale "Leo's Autowash", 1819 So. Federal Highway, įmonės savininkas.

Vos tik pradėjus lietuviams Londone kurtis, L. Statkus buvo vienas iš pirmųjų, pradėjusių organizuoti sportą Londone. Dabar jis yra pirmas Londono "Tauro" vaju šimtintininkas.

"Tauro klubas nuoširdžiai dėkoja mielam svečiui už auką. D.E.

Winnipeg, Ontario

SIBIRINIŲ TRĒMIMŲ metinės paminėtos birželio 19 d. lietuvių Šv. Kazimiero šventovėje drauge su latviais ir estais. Kun. J. Bertaišius atnašavo šv. Mišias. Pamoksle plačiai paminėjo persekiojamus tikinčiuosius Baltijos valstybėse. Priminė ir tai, kad laisvojo pasaulio žmonės, pradėda pamiršti, kaip svarbus yra tikėjimas kiekvieno mūsų gyvenime. Šv. Rašto skaitymas atliko: latviškai — Ch. Radauskas, lietuviškai — M. Timmermanas. R. Ramanauskaitė vargonaujant, visi gražiai sugiedojo "Pulkim ant kelių" ir "Marija, Marija". Gražiai buvo sugiedoti Latvijos ir Lietuvos himnai. Dalyvavo ir visų trijų Baltijos valstybių vėliavos drauge su Kanados Garbės sargyba sudarė — Egidijus Bugailiškis, Renius Balčiūnas, Judita Barkauskaitė, Joana Razmaitė, Danutė Skolny ir Teklė Timmermanienė.

Po Mišių visi buvo pakviesti į salę, kur J. Razmaitė ir D. Skolny buvo labai gražiai paruošusios kavutę. Ant skoningai paruošto stalo matėsi daug visokių skanumynų, kuriais svečiai ir namiškiai vaišinosi. Suskaido sirdį mūsų broliams latviais ir estams, nes jie jau nebeturį savo nuosavo kampelio, kuriame galėtų susirinkti. Besišnekučiuojant, atėjo laikas važiuoti prie laisvės paminklo miesto centre. Prie paminklo visų trijų Baltijos valstybių vardu kalbėjo estų atstovas A. Aniko. Kalba buvo gana ilga ir palietė mūsų liūdną praeitį. Minėjimas buvo tvarkomas Winnepgo apylinkės valdybos.

KLB Winnepgo apylinkės valdyba

Windsor, Ontario

WINDSORO LB APYLINKĖS surengta Joninių gegužinė praėjo su pasisekimu. Atsilankė daug windsoričių ir detrotičičių lietuvių. Diena pasitaikė labai karšta, tai teko programą trumpinti. Loterijoje jaunimui paremti laimėjo šie numeriai: nr. 140 dr. L. Bajorūnas, nr. 456 A. Klimkaitienė ir nr. 053 K. Linkevičius. Bendruomenės valdyba dėkoja atsilankusiems į gegužinę ir visiems rėmėjams. Valdyba

Sudbury, Ontario

SIBIRINIŲ TRĒMIMŲ MINĖJIMA birželio 12 d. Šv. Andriaus šventovėje surengė lietuvių, latvių ir estai. Dalyvavo ukrainiečių, lenkų kunigai ir atstovai. Ekleminėms pamaldoms vadovavo latvių kun. A. Clems iš Toronto. Danguolei Rotkieni grajant vargonais, buvo atneštos tautinės trijų Baltijos valstybių vėliavos. Su mūsų trispalve įžygiavo Marytė Rudytė, Jūratė Tolvaišaitė ir Markus Albrechtas. Buvo sugiedotos Kanados himnas, Lietuvos, Latvijos ir Estijos himnai. Kiekviena tautybė savo kalba atliko iš Toronto atvežtą giesmę "Viespatį garbink". Malda už tėvynę, parašytą Grasės Petrienės, skaitė Petras Tolvaiša. Jaunimo atstovai ant altoriaus uždegė tris žvakes, simbolizuojančias Lietuvą, Latviją ir Estiją. Gražų pamokslą pasakė kun. A. Celms. Pamaldose dalyvavo daug lietuvių, latvių, estų ir svečių. Minėjimą gražiai aprašė vietinis laikraštis "Sudbury Star", įdedamas Lietuvos vėliavos ir jos palydovų nuotrauką.

(Nukelta į 7-tą psl.)

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga savo konferencijas rengia kas treji metai. Paskutinioji įvyko š.m. gegužės 28-29 d. d. Čikagos šaulių salėje. Pirmiausia buvo prisiminti mirusieji nariai — Stasys Lušys, Elena Masaitienė, Andrius Keturakis, dr. Jonas Kuodis, dr. Jurgis Balčiūnas, prof. Jonas Kuprionis, dr. Balyš Paliokas, Vincas Žemaitis, dr. Zenonas Danilevičius, dr. Eliziejus Draugelis ir Ona Micevičienė. Konferencijoje dėl sunegalavimo nedalyvavo "Tėvynės Sargo" redaktorius ir administratorius. Paskaitą "Lietuvių krikščionių demokratų uždaviniai išviejijoje" skaitė inž. A. Rudis. Esą jie, priklausydami pasauliniams bei religiniams sąjūdziams, turi informuoti pasaulį apie sovietinio okupanto Lietuvai daromas skriaudas. Šiam tikslui reikėtų organizuoti tarptautinius forumus, paskaitininkais kviešti žinomus pasaulio ir JAV politikus, susipažinčius su pavergtos Lietuvos problemomis. Tada Lietuva susilauktų naujų bičiulių, ja susidomėtų didžioji spauda bei kitos ryšių priemonės. Konferencijoje nutarta palikti tą patį centro komitetą dar vienai kadencijai su teise pasipildyti naujais nariais. Pirm. Vl. Šoliūnas kalbėjo apie liguoliene komiteto veiklą, ryšius su krikščioniškomis demokratais. Europos parlamente lietuviams gražiai atstovauja paryžietis inž. A. Venskus, o tarptautiniame Jaunųjų Krikščionių Demokratų Sąjungos suvažiavime Venecueloje atstovavo Lietuvai Jaunimo Sąjungos pirm. Aras Mažeika. Pobūvis konferencijos dalyviams buvo surengtas gegužės 28 d. vakarą. Programą atliko sol. Aldona Buntinaitė ir Lietuvoje gimusi bei augusi pianistė Laura Vaičekauskaitė. Gegužės 29, sekmadienį, iškilmingas Mišias su gražiu pamokslu Nekalto Prasdėjimo parapijos šventovėje laikė vysk. V. Brizgys.

Australija

Australijos lietuvių turi tik vieną kredito kooperatyvą "Talka", įsteigtą Melbourne 1961 m. Pirmasis dešimtmetis 1971 m. buvo užbaigtas su 252 nariais, \$112.626 indėlių suma ir \$989 pelnu. "Talka" pradėjo sparčiau augti, kai buvo atidaryti jos skyriai Adelaidėje ir Sydnejuje. 1982 m. užbaigti su 985 nariais, \$3.773.321 kapitalu ir \$59.010 pelnu. "Talka" kasmet 10% iš savo pelno skiria kultūriniais lietuvių reikalams. Lig šiol jiems paskirta \$22.000. "Talkos" valdybą sudaro: pirm. P. Baltutis, vicepirm. J. Balbata, sek. V. Alekna, nariai A. Muceniekas ir A. Šimkus, sąskaitės vedėjas J. Šniras, Adelaidės skyriui vadovauja V. Neveauskas, Sydnejaus — M. Petronis. Už terminuotus indėlius mokama 15% metinių palūkanų. "Talkos" paslaugomis naudojami daugelis lietuviškų organizacijų ir jaunimo. Nariais primami tik lietuvių arba jų kilmes asmenys iš mišrių šeimų.

Britanija

Kan. V. Kamaičio kunigystės 30 metų sukaktį Mančesterio lietuvių paminėjo birželio 26 d. savo klube. Į bendrus pietus su sukaktuvininku juos pakvietė Mančesterio Lietuvių Katalikų Bendrija. Sekr. A. Jaloveckas kalbėjo apie pirmuosius susitikimus su kan. V. Kamaičiu 1952 m., jo įsiljungimą į pastoracinį darbą anglų parapijoje Mančesteryje 1953 m. Nuo to laiko jis rūpinasi dvasiniais Mančesterio bei jo plačios apylinkės lietuvių reikalais. Sukaktuvininką pasveikino ir naujasis klubo pirm. V. Bernatavičius. Visi jam sugiedojo "Ilgiausių metų".

Olandija

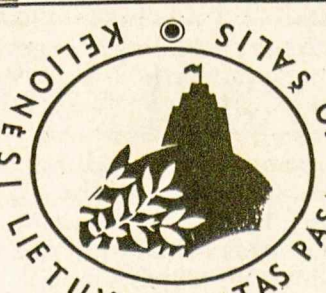
Sibirinių trėmimų minėjimą Amsterdame birželio 12 d. pirmą kartą surengė Olandijos Lietuvių Bendruomenė, vadovaujama pirm. Augustaitės-de Spanje. Minėjimą atvyko ir Belgijos lietuvių su BLB valdybos pirm. Stase Baltus. Jis buvo pradėjęs Belgijos ir Olandijos lietuvių aptarnaujamojo kapeliono kun. J. Petrošiaus Mišiomis ir pamokslu vienoje šventovėje. Svečias iš Paryžiaus priminė ne tik skausmą Lietuvai atnešusius sibirinius trėmimus, bet ir dabartinę Lietuvos būklę sovietinėje okupacijoje. Po pamokslų visi susirinko "Antrojo pasaulio" knygyne, kur buvo atidaryta turininga parodėlė, skirta "Aušros" šimtmečiui ir Kražių skerdynių devyntiasdešimtmečiui. Parodėlės ruošimui Amsterdame lietuviams daug padėjo lietuviškos organizacijos iš viso pasaulio bei atskiri asmenys. Vaizdingas medžiagos iš savo archyvo atvežė ir kun. J. Petrošius. Apie dabartinę Lietuvos likimą kalbėjo knygyno vedėjas H. Volzakas. Svečių eilėse buvo Rytų Europos Instituto direktorius prof. J. Bezemeris, P. Afrikos poetas dr. V. Februarij, gyvenantis Olandijoje, gyvenimą sovietų okupuotoje Lietuvoje lygino su P. Afrikos respublikos rasistine politika. Esą ir Lietuvos vietiniai gyventojai turi daug varžtų iš Maskvos. Koncertinę programėlę atliko "Dainos" grupė.

Vokietija

VLB Luebecko apylinkės valdyba su savo pirm. Pranu Kotkiu sibirinių trėmimų minėjimą ne tik lietuviams, bet ir kitiems baltiečiams surengė birželio 12 d. Jis buvo pradėtas pamaldomis Šv. Jėzaus Širdies šventovėje, užbaigtas Vorwerkero kapinėse. Mišias laikė prel. T. Bultjeris, asistuojamas kun. V. Šarkos. Pastarasis skaitė Evangeliją lietuviškai, o jaunimo kapelionas kun. R. Walterbachas — vokiškai. Baltiečių trėmimus į Sibirą apibūdino kun. R. Walterbachas. Iškilmingos Mišios buvo skirtos visoms Baltijos tautų aukoms Sibire. Susilaukta apie 250 dalyvių, kurių eilėse buvo ir gausi lietuvių grupė. Po pamaldų baltiečiai ir jų bičiuliai susirinko prie Vorwerkero kapinių antrųjų vartų eisenai prie tautinių savo paminklų. Kun. V. Šarka pranešė, kad birželio 9 d. automobilio nelaimėje žuvo Luebecko estų bendruomenės pirm. Kaljo Voogre, 59 m. amžiaus. Kiekviena grupė nešė gėlių vainiką, apjuosė tautinių spalvų kaspinais. Atskiros apeigos įvyko prie tautinių paminklų. Prie lietuvių paminklo kalbėjo VLB Luebecko apylinkės valdybos pirm. Pr. Kotkis, maldoms ir giesmėms vadovavo kun. V. Šarka. Iškilme baigta Lietuvos himnu.

Urugvajus

Sibirinius trėmimus Montevideo lietuvių paminėjo Mišiomis birželio 12 d. Prie altoriaus buvo įrengtas aukuras — pasiaukojančios meilės simbolis, apsuptas tautiniais drabužiais papuošusio jaunimo. Kadangi toje miesto dalyje tada nebuvo elektros srovės, liūdną nuotaką sustiprino prieblanda šventovėje. Liturginius skaitymus atliko Birutė ir Gvidas Mačanskai. Giesmės, prisimindami Sibiro kankinius, giedojo Vytauto Dolerio vadovaujami choristai ir visi tikintieji.

Simon's Travel

kviečia JAV ir Kanados lietuvius keliauti į LIETUVĄ kartu!!!

10 DIENŲ LIETUVOJE!

siūlome jaunimui rugpjūčio 6 – rugpjūčio 20

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

Rugsėjo 1	Spalio 6
Rugsėjo 8	Gruodžio 19

Skelbiamos išvykimo datės.

Visos kelionės lydimos savininkų arba patyrusių palydovų

SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!!

- * Nuperkame automobilius bei kitus daiktus giminėms Lietuvoje
- * Nuperkame kooperatinius butus
- * Sutvarkome dokumentus iškvietimams
- * Tarpininkaujame tvarkant palikimus bei suteikiant finansinę paramą artimiesiems giminėms — tėvams, vaikams, broliui, seseriai, vyru ar žmonai

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių telraukėms adresu:

2385 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada, M6P 1X2

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-98676 TOR

Istaigos savininkai Vytais ir Audronė Siminckevičiai (Keliučių istaigos registracijos numeris — 1835961)

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,
 įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ "TALKA" KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 16 MILIJONŲ DOLERIŲ	
MOKAME UŽ: indėlius (P.C.A.) 6% santaupas 7 1/2% kasdienes palūkanas už santaupas 7% term. indėlius 1 m. 9 1/2% term. indėlius 3 m. 10% reg. pensijų fondo 9 1/2% 90 dienų indėlius 9 1/2% (minimum \$5.000)	IMAME UŽ: nekiln. turto pask. 11% asmenines paskolas 13 1/2% Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000. Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

The Marlatt laidotuvių namai ir koplyčia

The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East (East of Sanford) Telefonas: 528-6303 HAMILTON, Ontario

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 22 milijono dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais 10-3	90 dienų termin. indėlius	8 1/2%	
Antradieniais 10-3	180-185 d. termin. ind.	8 1/2%	
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 1 metų	8 3/4%	
Ketvirtadieniais 10-8	term. indėlius 2 metų	9%	
Penktadieniais 10-8	term. indėlius 3 metų	9 1/2%	
Šeštadieniais 9-1	pensijų s-ta	10%	
Sekmadieniais 9.30-1	spec. taup. s-ta	7 1/2%	
	taupomąją s-ta	7 1/2%	
	depozitų-čekių s-ta	6%	
	DUODA PASKOLAS:		
	asmenines nuo	12%	
	mortgicinius nuo	10 1/2%-12 1/2%	

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicinius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairius sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai opsiastai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS. VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS

REAL ESTATE LTD. REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilijų mechaniniai * taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. S. * GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Turime lietuviškų skilandžių, sūrų ir kitų maisto gaminių • Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way. Sąžiningai atliekame visus automobilijų mechaniskus pataisymus. Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) FILTOS BROS
Toronto, Ont., M6R 1V5 Telefonai 533-8451, 533-8452

Du jauni sportininkai, dalyvavę Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse Čikagoje — Malinauskas ir Aliukas Žaliauskas, pasižymėjęs bėgime ir kitose sporto šakose

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

diečiams", nes jis palaidoja viltis susilaukti branduolinių ginklų sumažinimo. Panašios reakcijos buvo susilaukta ir iš Sovietų Sąjungos. Raudoti emė ir liberalų parlamentaras P. McRae, skraidančias bombas laikantis visam pasauliui pavojingu ginklu. Iš tikrųjų jos tėra gynybinio pobūdžio dėl savo nedidelio greičio. Pasiiekti taikinius 1.500 mylių nuotolyje reikia beveik trijų valandų skrydžio, kai tuo tarpu gerokai galingsnėms tarpkontinentinėms raketoms užtenka nepilno pusvalandžio. Skraidančios bombos tegalėtų būti panaudotos kaip atkirtis į jau gautus tarpkontinentinių raketų smūgius iš Sovietų Sąjungos.

Skraidančios bombos betgi yra pigus ir taiklus ginklas, verčiantis susimąstyti Kremliaus vadus. Savisaugos instinktas juos turėtų atbaidyti nuo avantiūros su tarpkontinentinėmis raketomis, kai yra žinoma, kad tada bus susilaukta šiuo metu sulaikyti neįmanomų skraidančių bombų. A. MacEacheno pranešimas išjudino pirmuosius logiškausiai galvoti nesugebančius demonstrantus. Kairieji nešami plakatai aiškiai tarnavo Maskvai, reikalaudami ne tik bandymų atšaukimo, bet ir Kanados pasitraukimo iš Atlanto Sąjungos ir netgi bendros Š. Amerikos apsaugos, kurią Kanada yra sudariusi su JAV. Tokie demonstrantai užmiršta, kad Maskva turi gerai apginkluotą Varšuvos Sąjungą, kurios vidutinio nuotolio trigalvės branduolinės "SS-20" raketos jau dabar yra nukreiptos į pagrindinius V. Europos centrus. Skraidančių bombomis siekiami tik atsvaros šiam pavojui.

Švietimo reikalams Kanadoje 1981-82 mokslo metais buvo išleista beveik \$26 milijonai. Šią sumą padalinus visiems Kanados gyventojams, kiekvienam tektų apie \$1.050. Tais metais Kanados mokyklos, kolegijos ir universitetai turėjo 5,7 milijono lankytojų — apie 600.000 mažiau negu prieš dešimt metų, kai švietimo išlaidos tesiekė \$8,4 milijono ir kai kiekvienam kanadiečiui teko tik po \$388. Nors švietimo vadovai stengėsi mažinti mokytojų skaičių pradinėse ir vidurinėse mokyklose, 1981-82 mokslo metais jose dirbo 274.500 mokytojų, maždaug tūkstančiu daugiau nei ankstesniais mokslo metais. Tų mokytojų skaičius padidėjo visose provincijose, išskyrus Princo Edwardo salą, N. Brunsvicką ir Kvebeką. Prie švietimo išlaidų padidėjimo prisidėjo mokytojų algos. Viešosiose pradinėse mokyklose vidutinė alga 1982 m. buvo \$26.700, 1981 m. — \$23.570. Vidurinėse mokyklose 1982 m. mokytojams buvo mokamas vidutinis \$31.470 atlyginimas, 1981 m. — \$27.250; universitetuose: 1982 m. — \$39.900, 1981 m. — \$34.940. Kanados universitetuose 1981-82

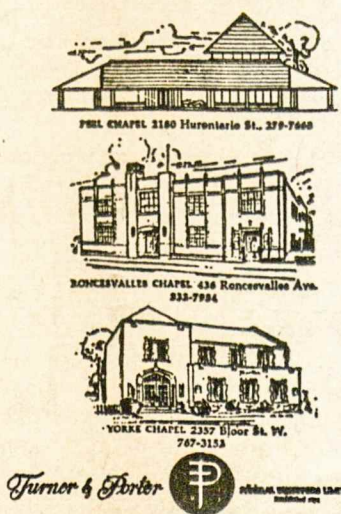
mokslo metais dirbo 32.200 dėstytojų ir profesorių, 21% daugiau negu prieš dešimt metų. Privačioms mokykloms ta da priklausė 2% bendro moksleivių skaičiaus, o 1981-82 mokslo metais — 4%.

Švietimo reikalus Kanadoje tvarko provincijų vyriausybės. I juos negali kištis Kanados vyriausybė, neturinti net ir švietimo ministerijos. Dėl to pasigirsta skundai, kad mokyklose daugiausia yra vartojami ne kanadiečių parašyti ir ne Kanadoje išleisti vadovėliai, neatspindintys kanadiškų pažiūrų. Šiuo klausimu netgi buvo kreiptasi ir į Kanados ministerį pirmininką P. E. Trudeau. Jis betgi sakėsi nieko negalintis padėti, nes švietimo reikalai priklauso provincijoms. Dėl provincinės savivaldos iškyla ne tik vadovėlių, bet ir švietimo programų problemos. Jos daug kur yra skirtingos, stokoja vienodumo visos Kanados mastu. Atrodo būtų geriau, jeigu Kanados vyriausybė turėtų švietimo ministeriją, sprendžiančią tokius bendrus švietimo klausimus. Tada mokyklos susilauktų ir kanadiškų vadovėlių, ir vienodų programų. Nors švietimo finansais rūpinasi provincijos, bet augstosios mokyklos finansinės paramos gauna ir iš Kanados izdo.

Daug žalos Kanadai padaro nelegalūs imigrantai. 1980 m. Torontan, pasinaudodamas suklastotu JAV pasu, atkeliavo Roy Cardo Livermore iš Jamaikos. Jis buvo suimtas už suklastotų čekių skleidimą, uždarytas kalėjime ir vėliau perduotas imigracijos pareigūnams. Vis dar sakosi esąs JAV pilietis iš Čikagos, nors iš tikrųjų yra jamaikietis, du kartus ištremtas iš JAV. Jamaika nesukaba jo atsiimti, nes R. C. Livermore ten laikomas kriminaliniu nusikaltėliu. Apie 460 dienų jis yra praleidęs Torontose "Waldorf-Astoria" viešbutyje, kur kambarius su spalvotų laidų televizorium ir maistu kasdien kainuoja \$64. Kanados imigracijos departamentui nepageidaujamo svečio išlaikymas jau kainavo beveik \$30.000.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Tel. 533-7954

Skautų veikla

• Šį sekmadienį, liepos 31, pradėdama sukaktuvinė LSS "Aušros" stovykla 65 m. lietuvių skautijos sukakčiai paminėti. Suvažiuoja virš 700 stovyklautojų į "Woodland Trails" stovyklavietę, 7 mylios į rytus nuo Auroros miestelio. Išidėmėtina, kad atvykimo diena yra sekmadienis, liepos 31. Šeštadienį į stovyklą niekas nevažiuoja, išskyrus vadovybės pareigūnus. Svečių lankymo dienos — rugpjūčio 6-7. Tą savaitgalį bus pagrindinės iškilmės, įvairūs minėjimai ir proga susitikti su stovyklautojais, kurių bus iš visų Šiaurės Amerikos vietovių ir po keletą iš Australijos, Europos ir P. Amerikos. Stovykla baigiama, ir visi stovyklautojai išvažiuoja rugpjūčio 13, šeštadienį.

• "Aušros" stovyklos centrinė vadovybė: virš. v.s. fil. S. Miknaitis, pav. v.s. J. Paronis, registраторius-izdininkas s. fil. K. Ječius, ūkio sk. v.s. Č. Senkevičius, brolijos virš. v.s. fil. V. Vidugiris, seserijos virš. v.s. fil. D. Eidukienė, ASS virš. ps. fil. D. Petreikytė, bendrosios pastovyklės virš. v.s. fil. P. Molis, katalikų dvasios vadovas s. kun. P. Garšva, MIC, evangelikų dvasios vadovas v.s. kun. A. Trakis.

• "Woodland Trails" stovyklavietės paruošimo komitetas ir ūkio skyrius: pirm. ps. A. Senkus, v.s. Č. Senkevičius, ps. O. Balsienė, ps. M. Rusinas, j.b. v.v. M. Yeas, v.s. K. Batūra ir St. Kuzmas.

• Prityrusio skauto žodį atliko M. Slapšys. Iš "Rambyno" tuntu sukaktuvinėje stovykloje dalyvaus virš 50 skautų. Pridėjus satrijietes, susidarys apie 100 torontiečių.

• Sveikiname ps. Brigitą Pa-liulytę, sukūrusią skautišką šeimą su estų skautų vadovu Martinu Ilmar Jogi liepos 23 d.

• Sukaktuvinių metų proga LSS religinis skyrius išleido vertingą 48 psl. knygele "Aš pasižadau stengtis". Ją paruošė seselė s. Ignė Marijošaitė, iliustravo v. sk. Snaigė Šileikienė. Turinys — įsta- tų iliustravimas, paaiškinimai, apmąstymai. Č. S.

Aušra lengvojoje atletikoje

II-ųjų Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių lengvosios atletikos varžybas laimėjo Toronto Aušra. Komandiniu požiūriu jai, surinkusiai 135,1 tšk., teko pirmoji vieta. Antrąją vietą su 133,3 tšk. užėmė Klevelando Žaibas. Pateikiame aušriečių pasiekimus laimėjimus.

Vyrų klasė

100 m bėgimas: I vieta — Paulius Karosas 11,7 sek. 200 m bėgimas: I v. — Paulius Karosas 23,9 sek. 400 m bėgimas: II v. — Paulius Karosas 54,8 sek. 5.000 m bėgimas: III v. — Jonas Azubalis 19 min. 46,9 sek. Šuolis į tolį: I v. Paulius Karosas 19'1". Šuolis į aukštį: I v. — Vincas Balaišis 6'2,4".

Moterų klasė

100 m bėgimas: II v. — Diana Olekaitė 14,1 sek. 400 m bėgimas: I v. — Violeta Olekaitė 1 min. 06,2 sek. 1.500 m bėgimas: III v. — Rasa Malinauskaitė 6 min. 02,9 sek. Estafetė 4x100: I v. — Aušra 56,2 sek.

Jaunių klasė

400 m bėgimas: II v. Jonas Azubalis 56,7 sek. 800 m bėgimas: I v. — Jonas Azubalis 2 min. 12 sek., III v. — Romas Garbaliuskas 2 min. 27,6 sek. 1.500 m bėgimas: I v. — Jonas Azubalis 4 min. 50,8 sek., III v. — Romas Garbaliuskas 5 min. 09,9 sek. Šuolis į aukštį: I v. — Vincas Balaišis 6'2,4". Estafetė 4x100: II v. — Aušra 49,2 sek.

Jaunių B klasė

Šuolis į aukštį: I v. Algis Nausėda.

Mergaičių B klasė

100 m bėgimas: I v. — Indrė Čuplinskaitė 13,9 sek. 200 m bėgimas: I v. — Indrė Čuplinskaitė 28,7 sek. Rutulys: I v. — Indrė Čuplinskaitė 26'10". Diskas: I v. — Linda Radzevičiūtė.

Jaunių C klasė

Šuolis į tolį: I v. — Aras Nausėda 15'9,5". Šuolis į aukštį: I v. — Aras Nausėda 5'3". Diskas: I v. — Aras Nausėda 107'.

Jaunių D klasė

100 m bėgimas: I v. — Aleksandras Žaliauskas 14,4 sek. 200 m bėgimas: I v. — Aleksandras Žaliauskas 1 min. 06,5 sek. Šuolis į tolį: I v. — Aleksandras Žaliauskas 15'7". Šuolis į aukštį: I v. — Aleksandras Žaliauskas 4'10". Rutulys: I v. — Rimas Malinauskas.

Mergaičių C klasė

100 m bėgimas: I v. — Gailė Jonytė 15 sek. 200 m bėgimas: I v. — Gailė Jonytė 31,1 sek. 400 m bėgimas: I v. — Gailė Jonytė 1 min. 14,7 sek. Šuolis į tolį: I v. — Gailė Jonytė 11'11,5". Šuolis į aukštį: I v. — Gailė Jonytė 4'9".

Lengvosios atletikos varžybos praėjo labai sklandžiai. Joms vadovavo A. Bielskus, talkinamas A. Malinausko, Br. Keturakio, K. Šapočkino, E. Vadapolienės, B. Wilkinson, C. Jonio, A. Barzduko, Irenos Wilkinson. K. Š.

• Ar lanko tavo namus "Teviškės Žiburiai"? Metinė prenumerata naujam skaitytojui — tik \$12

Taupyk ir skolinkis

Pirmūniniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 1/2% už 90 dienų term. indėl.
8 1/2% už 6 mėn. term. indėlius
8 3/4% už 1 m. term. indėlius
9% už 2 m. term. indėlius
9 1/2% už 3 m. term. indėlius
10% už pensijų planą
9% už namų planą
7 1/2% už specialią taup. s-tą
7 1/2% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo 12%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 3/4%
2 metų 11 1/2%
3 metų 12 1/2%
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 10 1/2%
(variable rate)

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicinius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmenines paskolas atveju apdraustas iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidas, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgiciniai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BUSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamo turto įkainavime (Capital Gains), investacijose, mortgicijų parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LEPAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *
(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Steve Ignatavičius, B.A., B.PHE, B.Ed.

patarnauja investicijų ir šėrų srityje.

Jis atstovauja bendrovei Housser a. Co. Ltd. (įsteigta 1917 m.), kuri yra narė The Toronto Stock Exchange, The Investment Dealers Association of Canada. Duodama nuolaida už patarnavimą iki 80% T.S.E. ir T.C.O. tranzakcijose.

Skambinkite lietuviškai telefonu 364-0264, ext. 16 Toronto

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

Sifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odo, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

(Atkelta iš 1-mo psl.)

čia Bendruomenės reikalus, pasirinkti bendradarbius, rašinius. Tokią pačią laisvę turi ir leidėjai (PLB valdyba); ji gali rašyti ką nori. Redaktoriui rūpi žurnalistine kokybė. Taip pat "Pasaulio Lietuvis" nėra biuletenis, taigi, nepaspaudina bendraraščių ir panašių raštų. Siekiama, kad žurnalas būtų įdomus skaitytojui.

Br. Nainys pareiškė, kad norimą laisvę turėjo ir konfliktų su valdyba nebuvu. Pagal tokį aptarimą (jis būdingas Š. Amerikos žurnalams, JVD), betkuris straipsnis, korespondencija ar žinutė, jei nepasirašyta PLB pareigūno, pažymint jo einamas pareigas, nėra oficialus PLB pareiškimas. Redaktorių laisvas spausdinti ir kontroversinius straipsnius, nes jų turinys nereiškia PLB nuomonės.

Bet "Pasaulio Lietuvis" yra PLB organas (organizacijos leidinys, JVD), todėl diskusijose buvo reikiamos nuomonės, kad PLB organas negali virsti visiškai savarankišku žurnalu, stovintiu šalia PLB. Reikalingos tam tikros gairės, kad "Pasaulio Lietuvis" išreikštų Bendruomenės interesus ir populiarintų jos siekius.

Atstovai išreiškė pasitenkinimą žurnalo lygiu ir jo redagavimu.

Kaikurios pastabos

Apie šį didelį ir svarbų įvykį — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą su plačia programa ir 115 atstovų iš 16 kraštų galima daug rašyti ir, be abejonės, bus dar rašoma.

Be minėtos dr. V. Vardžio paskaitos buvo dar dvi pagrindinės — programinės paskaitos: Broniaus Nainio, "Pasaulio Lietuvis" redaktoriaus, "Didžioji Bendruomenės misija — žvilgsnis į išeivijos ateitį" ir kun. dr. Prano Gaidos, "Tėviškes Žiburių" redaktoriaus, "Aušra — kelrodis ateitį", kurios bus paskelbtos spaudoje.

Taip pat ir švietimo (M. Drunga), kultūros (dr. K. Kebly) ir politinės (A. Gureckas) komisijų pirmininkų pranešimai

buvo gerai paruošti ir paskaitų lygio.

Švietimo srityje jieškoma naujų būdų lietuvių kalbos mokyt. Siūloma centralizuoti modernių mokymo priemonių (akivaizdiniam ir neakivaizdiniam mokymui) paruošimą ir paskirstymą bei tėvų įtakimą aktyvion talkon. Jaunimo sekcijoje siūlyta net ir kaikurie detalizuoti planai švietimui.

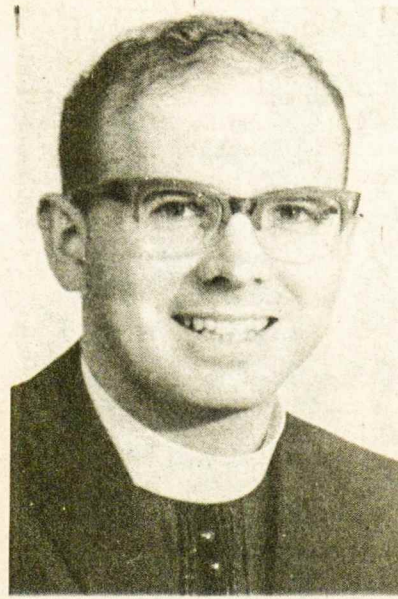
Kultūros srityje siūloma sudaryti spaudos komitetą, užmegzti glaudžius ryšius su lietuvių mokslo organizacijomis, rūpintis archyvinės medžiagos telkimu, tęsti kultūrinę paramą P. Amerikai ir kultūrininkų pasikeitimą su kitais kraštais.

Politinėje — Lietuvos reikalų srityje niekam nėra abejonės, kad PLB šią veiklą turi vykdyti. Įdomu, kad kraštuose, kaip Šveicarija ir Prancūzija, kur lietuvių skaičius yra labai mažas, palyginti daug padaroma Lietuvos reikalams, palaikant ryšius su įtakingais asmenimis, organizacijomis ir valdžios atstovais.

Sešiolikos kraštų pranešimai buvo įdomūs daugeliu atžvilgiu. Jie parodė didelius ekonominis, socialinius ir pajėgumo skirtumus. Bet lietuviškos ryšys tiek stiprus, kad galime vieni kitus suprasti. Užjūrio Bendruomenės reikė pasitenkinimą buvusios PLB valdybos veikla ir parama.

Rezoliucijų, pasiūlymų ir sveikinimų buvo labai daug (perdaug ir perdaug žodinių), nes jie pasiūlyti penkiose komisijose priešpaskutinės dienos vakaro sesijoje. Nebuvo laiko juos kondensuoti. Seimo darbai per visas 4 darbo dienas, pajavairinti II PLD ir specialiu seimo kultūrinis renginių, vyko labai sklandžiai. Programa atlikta numatyto laiko rėmuose. Diskusijos, net ir kontroversiniai klausimais (buvo leidžiama kalbėti visiems norintiems, tik ribojant laiką trimis minutėmis) nepalikė jokių nesupratimų.

PLB Seimas paliudijo laisvojo pasaulio lietuvių pasiryžimą ir toliau dirbti lietuvių bei Lietuvai.

KUN. DR. J. J. EDDY, SJ, istorijos profesorius, kalbėjęs baltiečiams sibirinių trėmimų sukakties minėjime Australijos sostinėje Kanberoje

Sudbury, Ontario

(Atkelta iš 4-to psl.)

AUDRONĖI ALBRECHTIENĖI buvo surengtas gimtadienis E. Tolvaišienės ir O. Poderienės iniciatyva. Dalyvavo bičiuliai ir artimieji. Audronė yra pasižymėjusi tautinėje veikloje, skaniais maisto gaminiais, visur ir visada prisidedanti prie lietuvių vardo garsinimo. Ji taipgi yra gabi ir talentinga tautinių šokių mokytoja. Reikiame jai pagarbą už gražius darbus ir pasiūlojimą. Buvo sugiedota "Ilgiausių metų", įteikta vertinga dovana.

KANADOS DIENOS PROGA Sudburio arenoje buvo surengtas tautybių pasirodymas liepos 1 d. su tautiniais patiekalais. Lietuvių skyriumi rūpinosi KLB Sudburio apylinkės pirm. Elena Tolvaišienė, talkinama Audronės Albrechdienės ir Danguolės Rotkienės. Daug komplimentų susilaukė lietuviški patiekalai. Jūratė Tolvaišaitė aiškino lietuviškų tautinių drabužių reikšmę. Gražią programą atliko sesutės Stankutės. Lietuvių pasirodymas buvo aprašytas Sudburio laikraščiuose. G.E.

LIUCIJA VILIAMAITĖ-GRISKONIENĖ atšventė savo 65 gimtadienį. Liucija, visuomet besirūpinanti lietuviškais reikalais, Birutės, Justo Stankų ir dukros Zitės Griškonytės iš Toronto sukvieštų svečių buvo pagerbta gražiu pamėnimu. Sudburio lietuvių, svečiai iš Toronto, North Bay ir kt. vietovių aplankė ją namuose. Dalyvių vardu trumpą žodį tarė J. Krucas.

A. A. KUN. ANTANO SABO, Sudburio lietuvių misijos vadovo bei jo brolio a. a. kun. Augustino Sabo, nuskenusių Hurono ežere, buvo paminėtos mirties metinės. Sudburio katalikų kapinėse prie jų kapo, papuoštų LB valdybos gėlėmis, vadovaujant kun. Antanui Nockūniui, MČ, lietuvių ir svečiai sukalbėjo Rožinį, o vėliau Christ the King šventovėje svečias kunigas klausė išpažinėių, brolių kunigų intencija atlaikė Mišias ir pasakė turiningą pamokslą. Kapinėse ir šventovėje dalyvavo daug Sudburio ir apylinkių lietuvių bei svečių. Prie kapo jautrų žodį tarė Sudburio lietuvių religiniam reikalams atstovas Petras Venskus. J. Kr.

KLB SUDBURIO APYLINKĖS rinkiminės komisijos pareigas eina — KLB Sudburio apylinkės valdyba. Komisijos tikslas — pravesti Sudburio apylinkėje rinkimus į KLB krašto tarybą ir į Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tarybą. Kandidatų sutikimo lapeliai turi būti įteikti komisijai iki 1983 m. liepos 30 d. KLB Sudburio apylinkės valdyba

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraukai seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

OPTOMETRISTAS Dr. S. Brogowski 412 Roncesvalles Ave. Toronto, Ontario (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas 531-4251 Pacientai priimami susitarus telefonu

Nuo politikų pas akademikus

Australijos sostinės Kanberos baltiečiai pasuko kitu keliu

Birželio 19 d. Lietuvių Klube įvyko Kanberos baltiečių tarybos surengtas Sibiran išvežtųjų minėjimas. Su šiuo minėjimu Lietuvos bylos problema pasuko nauja kryptimi. Ligi šiol mūsų reikalams paremti kanberiškieji kreipdavosi į politikus, kurie, nors sąžiningai mums padėdavo, neišvengiamai duodavo politinį atspalvį lietuvių veiklai. Išskyrus keletą kraštutinio nusiteikimo australiečių, kurių įsivėlimas su panašaus nusištatymo lietuviais dažnai darėdavo mūsų bylai žalos, lietuvių veikla nepritraukė šalininkų iš platesnės visuomenės.

Sunkumų su politikais taip pat netrūko. Ilgamečiai bičiuliai politikai per naktį neteko valdžios, kai kovo mėnesį į federacinę valdžią Australija išrinko darbiečių partiją. Daug šios socialistinės partijos narių simpatizuoja Sovietų Sąjungai ir Australijos lietuvių pravarđžiuoja fašistais. Vienas iš keturių vietinių (Kanberos) federacinių parlamentarų yra Sov. Sąjungos — Australijos Draugijos pirmininkas. Taip pat buvęs Australijos darbiečių partijos generalinis sekretorius gavo didelius pinigų už darbą kaip patarėjas Sovietų Sąjungai Australijos reikalais. Jis palaikė glaudžius santykius su diplomatinio statusu prisidengusiu KGB agentu ir pagaliau viešai įtariamam kaip sovietų šnipas.

Palankių lietuviams asmenų darbiečių partijoje yra. Jų tarpe galima paminėti užsienio reikalų ministerį Bill Hayden, nors diplomatijos pareigose vieša jo laikysena daug priklauso nuo bendros

Vakarų pasaulio laikysenos mūsų atžvilgiu.

Matydama pasikeitusias porinkimines sąlygas, Kanberos baltiečių taryba, vadovaujama Kanberos apylinkės valdybos pirmininko Alberto Balsio, kreipėsi į kaikuriuos vietinio universiteto sovietologus, kurie prieš kiek laiko mokslo konferencijoje išreiškė įdomių, mums palankių nuomonių dėl dabartinių sąlygų Sovietų Sąjungoje.

Ir štai, birželio 18 d., vieninteliame Kanberos dienraštyje "Canberra Times" pasirodė "laiškas redakcijai", išdėstantis Baltijos valstybių vargus ir jiems padarytą skriaudą per 1941 m. trėmimus. Straipsnis pasirašytas septynių vietinio Australijos valstybinio universiteto akademikų — "Keston College draugų". Jų priekakyje — Rusijos (senovės Lietuvos?) žydų kilmės politinių mokslų profesorius amerikietis Robert W. Miller.

Per sekancios dienos minėjimą trumpai kalbėjo antras akademikas — anglikonų kunigas dr. R. Whycombe ir liuteronų kun. Hartmann. Pagrindinę kalbą pasakė Kanberos "Keston College Draugų" pirmininkas kun. dr. J. Eddy, jėzuitas, istorijos profesorius valstybiniame Australijos universitete. Airių kilmės, Australijos gimęs, Oksforde studijavęs ir Kanadoje laikinai gyvenęs jėzuitas kun. dr. Eddy pasakė, kad baltiečiai patyrė okupaciją ir skriaudą nuo abiejų politiška kraštutinių sąjūdžių — nacių ir komunistų. Toji patirtis turi būti pazinta viso laisvojo pasaulio. K.K.

A+A
JUOZUI VYŠNIAUSKUI
Lietuvoje mirus,
broli LIUDA, seserį RAMUTĘ PLEINIENĘ ir šeimą
nuoširdžiai užjaučiame —
Sofija Tumosienė
sūnus ir duktė

A+A
MYLIMAI MAMYTEI
Lietuvoje mirus,
BOLESLOVĄ LAURINAVIČIŲ ir jo šeimą nuoširdžiai
užjaučiame —
A. V. J. B. Brakai
A. A. Žiobakai

SKAITYTOJAI PASISAKO
APIE SLAPYVARDŽIUS
Donatas Bielskus "TŽ" 26 nr. ragina "TŽ" "mažinti kaukes" — slapvyvardžius. Mano nuomone, dauguma tų slapukų nėra tokie, kaip D.B. rašo "paprasciausiai nesubrendėliai". Ir net negražu laiškus spausdinančias redakcijas pravardžiuoti "vaikagalių sėbrais". Nevisi korespondentai ir kitokie rašėvos nori grožėtis parašu po savo "sėdevrū". Be to, reikia atsiminti, kad visokia lietuviška veikla ir veikėjais labai domisi ir mū-

DAŽYTOJAS-DEKORATORIUS
su 30 metų patirtimi. Atlieka išorės ir vidaus dažymo bei popieravimo darbus. Skambinti vakarais po 6 v.v. 769-7044 Toronte, KAROLIS ABROMAITIS

Jurgis Gedminėnas, Sault Ste. Marie, Ont.

A & L Windows
Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai
Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo sturumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. **Nemokamas įkainojimas.**
Lietuviams 10% nuolaida Skambinti telefonu
(416) 545-6556 Hamiltone, Toronte ir apylinkėse

A. E. LePAGE
REAL ESTATE SERVICES
PERKATE AR
PARDUODATE NAMUS?
SKAMBINKITE
BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI
3630 Lawrence Ave. East 431-5462
Scarborough, Ont. M1G 1P6 445-9469

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B.
3031 Bloor St. W., Suite 200 Telefonai:
prie Royal York istaigos (416) 231-4138
Toronto, Ontario M8X 1C5 namų 848-0234

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 303 Telefonai:
Toronto, Ontario M6S 4W3 istaigos (416) 762-7393
Bloor ir Jane gatvių kampas namų 233-0303

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENE
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p., Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE * Namų — Gyvybės * Automobilių * Komerciniai
533-1121 Walter Duginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTO MIESTAS
ATMATŲ IŠVEŽIMO TVARKARAŠTIS
SIMCOE DIENA (civilinė šventė) —
1983 metų rugpjūčio 1 dieną
Nebus atmatų išvežimo pirmadienį — 1983 m. rugpjūčio 1 dieną.
Reguliarus pirmadienio (rugpjūčio 1) atmatų išvežimas bus atliktas antradienį, rugpjūčio 2.
Reguliarus antradienio (rugpjūčio 2) atmatų išvežimas bus atliktas trečiadienį, rugpjūčio 3.
Nebus išvežami laikraščiai ir sunkūs daiktai trečiadienį, rugpjūčio 3.
Pailikite laikraščius ir sunkius daiktus trečiadienio, rugpjūčio 10, išvežimui.
PASTABA. Toronte yra 17 stiklinių ir metalinių indų šukių perdirbimo sandėlių. Gegužės mėnesį buvo surinkta 234 tonos laikraščių, 34 tonos stiklų ir 5 tonos skardos. Smulkesnių informacijų teirautis telefonu 947-7742.
R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
viešųjų darbų viršininkas

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
NAUJAS TELEFONAS: (416) 232-1111

FB
* nuosavybių įvertinimas
* priežiūra ligos ar nelaimių atveju
* palikimų nuosavybių tvarkymas
* patarimai perkant ar parduodant

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Siuntiniai
Svarbios žinios siunčiantiems siuntinius į Lietuvą
"Save-o-way" siuntinių įstaiga siūlo jums pigiausią ir greičiausią siuntinių pristatymą į Lietuvą. Mūsų persiuntimo įstaiga patarnauja siunčiant siuntinius į visas Rytų Europos valstybes, įskaitant Lietuvą.
Pavyzdžiai:
10 kg. siuntinys ne oro paštu: persiuntimas — \$27.00
pristatymo laikas 9-10 savaitių
10 kg ekspres siuntinys ne oro paštu: pasiuntimas — \$47.00
pristatymo laikas 4-5 savaitės
10 kg. siuntinys oro paštu: — \$59.00
pristatymo laikas — iki 3 savaitių
Prašome išsidėmėti:
* didžiausias svoris — 10 kg * tik naujos prekės
* laikomasi eksperto ir multo taisyklių, nustatytų Sov. Sąjungos įstatymų * muitas apmokamas Sov. Sąjungoje

Mūsų įstaigos bei atstovybės:

ST. CATHARINES St. Joseph Bakery, 53 Facer St. Tel. 937-5132	DELHI Alex Dozek, R.R. 1, Delhi, Ont. Tel. 582-1058
BRANTFORD Polonaise Deli, 39 Market St. Tel. 753-7550	OAKVILLE White Oak Deli, 149 Lakeshore Rd. E. Tel. 844-9521
OSHAWA Donyluk Lucky Dollar, 329 Adelaide Ave. E. Tel. 579-0529	TORONTO Save-O-Way Parcel Service, 337 Roncesvalles Ave. Tel. 532-3042
LONDON Fine European Deli, 680 Dundas St. E. Tel. 432-4904	HAMILTON Save-O-Way Parcel Service, 747 Barton St. E. Tel. 544-3603

1983 metų EKSKURSIJOS VILNIUS arba VILNIUS ir kiti Europos miestai
Ru išparduota_ėjo 1 Rugsėjo 29
Galima važiuoti 8 dienom arba ilgesniam laikui grupėje arba paskirai. Grupę rugsėjo 1 lydysiu aš pats: norintiems galėsiu nupirkti automobilius. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5
Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTONT

Anapilio žinios

— Mūsų parapijoje liepos 24 d. pakrikštyta Virginijos (Zenkėvičiūtės) ir Vinco Saccoccia dukrelė Melissa, Joana, Inelda.
— Lietuviškos pamaldos Midlande, Kanados Kankinių šventovėje, įvyks rugpjūčio 7, sekmadienį, 1.30 v.p.p. Autobusams pamaldoms išvyks nuo Priskelimo parapijos 11 v.r. ir grįš atgal 6 v.v. Kaina vienam asmeniui — \$11. Norintieji tuo autobusu vykti į Midlandą prašomi registruotis Priskelimo parapijos raštinėje.
— Mūsų parapijoje ruošiasi tuoktis Lidija Radzevičiūtė su Kenneth R. Lawless.
— Parapijos skoloms numokėti aukoję: po \$100 — Viktoras Dumbiauskas, dr. Antanas ir Lilija Pacevičiai, Vincas ir Virginija Saccoccia, Juozas ir Birutė Mažeikos, Mykolas ir Adelė Vaišvilos, Jonas ir Konstancija Rūgiai.
— Lietuviškos kapinams aukoję: \$100 — Ona Jakimavičienė (a.a. Antano Jakimavičiaus atminimui); \$50 — Edvardas ir Aleksandra Valeškos.
— Mišios liepos 31, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Kotryną Monkevičienę, 11 v.r. — už a.a. dr. Bronių Znotiną; Wasagoje 10 v.r. — už a.a. Ireną Žukauskienę.

Anapilio knygyne

Jau gauta G. Čapkauskienės NAUJA PLOKŠTELĖ \$14, B. Kvikielio KAUNO ARKIVYSKUPIJA \$27.50, J. Karkos KORP! RAMOVĖ \$12, V. Kavaliūno DALIA \$8.75, St. Raštikio LIETUVOS LIKIMO KELIAIS IV tomas \$21.75, L. K. Mokslo Akademijos SUVAŽIAVIMO DARBAI IX \$36, G. Tautvyčio GYVENIMAS OKUPUOTOJE LIETUVOJE \$12.

KURKIME TIK LIETUVISKAS ŠEIMAS. "Piršlys Vytenis" jums padės surasti gyvenimo draugą visuose pasaulio žemynuose. Rašydami Vyteniui, pridėkite adresą su slaptyvardžiu ar pavarde, trumpą savo biografiją, amžių ir pažymėkite ko pageidaujate. Susirašinėjimo išlaidoms pridėkite auka. Adresas: "Vytenis", P. O. Box 4861, Melbourne 3001, Vic., Australia.

MOTERIS, galinti patarnauti šeimoje ir norinti atskiro kambario. Skambinti LE-3-6198 Toronto.

RUNNYMEDE IR BLOOR GATVIŲ RAJONE išnuomojamas vienas vyresnio amžiaus vyrui atskiras butas. Skambinti tel. 762-4278 Toronto.

IŠNUOMOJAMAS BUTAS vienam asmeniui Toronte prie Keele po žemumo stoties. Didelis kambarys, virtuvė ir prausykla. Skambinti tel. 767-4736.

ORKESTRAS "Malūnas", grojantis lietuvišką ir modernią muziką šokiams, vestuvėms, baliams. Skambinti DANAI 822-3791 po 6 v.v., EDVARDUI 536-6672 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

ATLIEKU visokius namų remonto ir stalius darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Baliūnas.

REIKALINGA VASTININKO PADEJĖJA, mokanti gerai rašyti mašinėle, kalbanti lietuviškai, patirtis nebūtina. Teirautis tel. 535-1944 Toronte.

JAU 20 METŲ veikia natūralaus gydymo klinika, kurioje su mediciniškom ir kooperacine problema daugybė žmonių pasveiko arba rado pagerėjimą. B. NAUJALIS — Mass. Ther. N.D.R.N.A. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

Savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Vistatymas ir liginines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parenkami namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 667-8260 arba 667-8280 Toronte.

Dan Air Handy-Man

Atlieku vėsinimo ir šaldymo sistemų remonto darbus namuose, automobiliuose ir komerciniuose pastatuose.

Savininkas — Danny Jurėnas

Toronte tel. 233-9185 (tarnyba veikia 24 valandas)

Priskelimo parapijos žinios

— Maldininkų kelionė į Midlandą — rugpjūčio 7 d. Autobusas išvažiuoja 11 v.r. Kaina į abi puses — \$11. Norintys važiuoti prašomi iš anksto užsiregistruoti klebonijos raštinėje.
— Antrojoje lietuviškai kalbančių vaikų stovykloje šeiminkauja: J. Macijauskienė, I. Pečiulienė, A. Pajaujienė, D. Čepaitė, B. Abromaitė; ūkvedys — A. Pabedinskas. Abiem stovyklom maistą parūpino K. Šapočkinas.
— Liepos 31 d. Wasago T. pranciškonų stovyklavietėje prasideda Priskelimo parapijos tarybos jaunų šeimų sekcijos suorganizuota tokių šeimų stovykla. Stovyklaus apie 60 žmonių.
— Lietuvių Namų poilsio stovykla prasidės rugpjūčio 7 d. Mišios stovyklavietėje bus laikomos kiekvieną sekmadienį iki Darbo šventės 11 v.r.
— Ruošiasi tuoktis: Dana Vosylius su Brian Coburn; Apolonija Paliulytė su George Battiston; Dalė Karekaitė su Lindsay Pickett.
— Susituokė Brigita Paliulytė su Martin Joki.
— Liepos 21 d. palaidota a.a. Bronė Karasevičienė, 71 m. amžiaus.
— Kun. B. Pacevičius, pasveikęs po rimtos klubo operacijos, iš ligininės vėl sugrįžo į parapiją.
— Parapijai aukoję: V. Karasevičius \$300, L. G. Vyšniauskai \$50.
— Mišios liepos 31, sekmadienį, 8 v.r. — už kun. Tadą Degutį, OFM, 9 v.r. — už Eleną Tuilynienę, 10 v.r. — už Adomą ir Sofiją Biretus, 11.30 v.r. — už parapiją, 8.30 v.v. — specialia intencija.

ŠIS "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" NR. yra paskutinis prieš vasaros atostogas. Sekantis numeris išeis rugpjūčio 16, antradienį, su rugpjūčio 18 d. data. Atostogų metu nedirbs redakcija ir spaustuvė, bet bus atidaryta administracija reguliariomis darbo valandomis. Poatostoginis redakcijos ir spaustuvės darbas prasideda rugpjūčio 9, antradienį.

Sukaktvinė "Aušros" stovyklon vaikus prašoma atvežti liepos 31, sekmadienį. Šeštadienį stovyklavietė dar bus uždaryta. Stovyklautojus pasiimti reikės rugpjūčio 13, šeštadienį. Vidurinis savaitgalis — rugpjūčio 6-7 d.d. skiriamas iškilimams, minėjimams ir svečiams. Visi kviečiami aplankyti skautų stovyklą, kuri savo pobūdžiu bei apimtimi nėra taip jau dažnas įvykis. Pakviesti ir Toronto didžiųjų laikraščių atstovai. Svečių tarpe bus ir kitataučių skautų ir neskautei. Sveikinimai yra gauti iš Kanados gubernatoriaus E. Schreyerio ir ministro pirm. P. E. Trudeau.

Ateitininkų Federacijos rinkimų komisija, negavusi pakankamo kandidatų skaičiaus į tarybą ir kontrolės komisiją, nutarė jų siūlymo laiką pratęsti iki rugpjūčio 15 d.

Pranešame KLB nariams, kad skundai dėl kandidatų į KLB tarybą garbės teismui turi būti įteikti ne vėliau kaip iki rugsėjo 10 d., o skundai dėl balsavimo eigos — dvių dienų laikotarpyje nuo balsavimo dienos. KLB garbės teismo adresas: J. Adomaitis, 591 Gerald St., LaSalle, Que. H8P 2A4. Tel. 1-514-366-7639.

KLB krašto tarybos vyr. rinkimų komisija Kanados Lietuvių Komitetas žmogaus Teisėms Ginti nuosirdžiai dėkoja Kanados Katalikių Moterų Draugijos Lietuvos Kankinių parapijos skyrui, Anapilio moterų būreliui, Toronto lietuvių kredito kooperatyvui "Parama" ir Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvui "Talka" už duosniauką.

Kanados Lietuvių Fondui aukoję: a.a. Jono Tumoso atminimui \$10 — B. Šečpanavičius; a.a. K. Aperavičiaus atminimui \$10 — V. Kalendrienė; a.a. Jono Aliušaus atminimui \$60 — Pijus ir Emilija Didžbaliai.

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

Penktajame Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime Čikagoje dalyvavę Kanados Lietuvių Bendruomenės atstovai. Iš kairės: inž. G. Šernas, V. Sakas, M. Chainauskas, L. Skripkutė, dr. P. Lukoševičius; antroje eilėje: dr. J. Sungaila, inž. E. Čuplinskas, J. Lukšys, adv. J. Kuraitė-Lasiene, P. Augaitis, Z. Bersėnaitė, J. Pleinys, R. Vilembrekas, J. Kristolaitis. Nuotrauka J. Kristolaičio

Toronto Lietuvių Namų VII-ji poilsio STOVYKLA

Tėvų pranciškonų vasarvietėje Wasagoje įvyks rugpjūčio 6 - 14 d. d.

Ten pat rugpjūčio 13, šeštadienį, 6 v. v., rengiama

GEGUŽINĖ

Bus loterija, žaidimai ir kitos įvairenybės. Šokiams bus Adomaičio muzika. Vaisvandenių ir užkandžių rasite vietoje. T.L. Namų vyrai

Informacijas teikia: V. Kulnys tel. 769-1266, Lietuvių Namai tel. 532-3311 Stovyklos telefonas — 429-2788

Anteris Baltiečių Jaunimo Kongresas JAV įvyks rugpjūčio 18-21 d.d. latvių stovyklavietėje "Priesaulė" prie Concord, New Hampshire. Jame bus įsteigta Baltiečių Jaunimo Sąjunga. Kongrese bus daug baltiečiams aktualių pasikaitų, simpoziumų, veiks užsienio būreliai. Kviečiamas lietuvių jaunimas 18-30 metų amžiaus. Dalyvavimas kongrese, užsiregistravusiems iki rugpjūčio 1 d., kainuos \$65, vėluojantiems — \$80, viena para — \$22. Čekiai rašomi Baltic Youth Congress, Inc. ir siunčiami šiuo adresu: Vytas Volertas, 405 Leon Ave., Delran, N. J. 08075, USA. Užsiregistravusiems bus atsiųsta plačiau informacija, žemėlapis stovyklavietei surasti.

A.a. Bronės Karasevičienės atminimui vietoj gėlių pakauko \$20 "TŽ" E. A. Žolpiai.

Toronto miesto sveikatos departamento vadovai, gerindami sveikatos būklę Toronto mieste, stengiasi pažinti naujų ateivių ir vietos gyventojų gyvenimo sąlygas, kad galėtų geriau patarnauti sveikatos reikaluose. Teikia bendro pobūdžio informacijas visiems (ir mažų tautinių grupių gyventojams) specifiniuose sveikatos reikaluose, paruošia programą jaunimui, nekaltbantiems angliškai, rūpinasi psichiniais ligoniais ir visais sveikatos reikalais. Birželio 15 d. buvo sukvietta etninės spaudos konferencija, kurioje sveikatos pareigūnai aiškino bei rodė savo darbus. "T. Žiburiams" atstovavo V. Matulaitis.

Kanados statistikos įstaiga, paprašyta "TŽ" redakcijos, pranešė, kad pagal naujausią gyventojų surašymą 1981 m. Kanadoje yra 18.240 lietuvių. Tai reiškia, kad tiek jų lietuviškas užsirašė. Ligšiolinė patirtis rodo, kad nevisi lietuviškai patenka į surašymą. Jų skaičius Kanadoje yra didesnis nei rodo statistika. Palyginus 1961 m. surašymą duomenimis, matyti smarkiai sumažėjęs lietuvių skaičius Kanadoje. Minėtų 1961 metų surašyme lietuvių užregistruota 27.629. Tai gi per du dešimtmečius lietuvių skaičius Kanadoje sumažėjo 9.389-iais. Kiek ir kuriuose miestuose dabar gyvena lietuvių, statistikos įstaiga neturi paruoštų duomenų. Norint juos gauti, reikėtų sumokėti \$150. Skelbiant naujausio surašymo duomenis, lietuviams nebus minimi atskirai — bus tik bendra baltiečių grupė.

Toronte yra leidžiamas vietinio pobūdžio mėnraštis "City News" (multicultural, informative and educational). Š. m. balandžio-gegužės numeryje išspausdintas straipsnis "Polish May", kuriame iškeliamas gegužės 3-ji — konstitucijos diena, paminima ir Lietuva. Ten rašoma: "Didžioji Lietuvos Kunigaikštija iš tikrųjų nebuvo Lietuva. Ją valdė lietuvių šeimos valdovai panašiai kaip Graikijoje, kur paskutinis jos karalius, Aleksandro Didžiojo tėvas, buvo makedonietis". Oficiali kalba buvo slaviška. Kunigaikštija esą sudarė plotai, kurie dabar vadinami Gudija, Ukraina ir Lietuva. Pastaroji buvusi mažiausia. — Iš to straipsnio kyšo tradicinė lenkų tendencija menkinti Lietuvos vaidmenį ano meto istorijoje. Iš tikrųjų gi Lietuvos vaidmuo anuo metu buvo vadovaujantis, nors D. L. Kunigaikštijos valstybė buvo daugiatautė.

Ontario pilietybės ir kultūros ministeris Bruce McCaffrey metiniame Ontario Etninės Spaudos Sąjungos susirinkime š. m. birželio 28 d. pareiškė, kad dabartinė vyriausybė vertina etninę spaudą ir daugiakultūre veiklai kasmet skiria \$6.9 milijono (pvz. anglų k. kursam, "Welcome House" programoms...). Daugiakultūre Ontario Istorijos Draugijai š. m. paskirta \$350,000 (iš viso iki šiol jai išleista \$3,5 milijono). 1984 m. Ontario provincija minės 200 metų sukaktį. Vyriausybė kviečia įvairias grupes ta proga rengti iškilmes ir pasinaudoti jos teikiama parama.

Toronto miestas 1984 m. švęs 150 metų sukaktį. Įvairūs renginiai bus pradėti birželio mėnesį. Rengėjų komitetas, vadovaujamas burmistro A. Eggletono pasirinkto D. Garricko, sukaktiviniams renginiams buvo numatęs \$8,6 milijono, bet nutarė šią sumą sumažinti pusiau iki \$4,3 milijono, nes lig šiol nebuvo gauta jokių pažadų iš Kanados vyriausybės. Rengėjai nutarė \$2 milijonus padengti iš miesto iždo, o \$2,3 milijono tikisi surinkti iš įvairių institucijų ir privačių asmenų. Koncertines programas organizuoja Muriel Sherin. Numatyta susilaukti apie 150 koncertinių renginių su 3.500 menininkų 1984 m. laikotarpyje. Jau sutiko atvykti Hamburgo baletas iš V. Vokietijos, simfoninis Sovietų Sąjungos orkestras.

Nemalonios pamokos susilaukė simfoninis Toronto orkestras, kurio dirigentas Andrew Davis birželio 19 d. Toronto High Parke surengė koncertą "Taikos garsai". Šis neapmokamas koncertas buvo skirtas atominiam nusiginklavimui garsinti. Automobilių bendrovė "Volkswagen Canada Inc.", reaguodama į koncertą, sustabdė ligšiolinę finansinę savo paramą orkestrui. Oficialiu laišku buvo pranešta, kad bendrovės nuostatai neleidžia remti organizacijų bei institucijų, įsivėlusiu ir politinę veiklą. Tada buvo pradėta teisintis, kad tai nebuvo oficialus simfoninio orkestro koncertas, nes jame iš 99 muzikantų dalyvaavo tik 80 savo iniciatyva. Bendrovė sutiko atsaukti finansinės paramos sustabdymą simfoniniam Toronto orkestrui. Statomo betgi sąlyga, kad tokiuose "Taikos garsų" koncertuose muzikantai nesireklamuotų kaip Toronto simfoninio orkestro nariai.

Karsčio banga padidino Ontario ežere besimaudančių torontiečių skaičių. Su ja betgi paaiškėjo nemalonius vandens užteršimas bakterijomis vakarinuose paplūdimiuose. Sveikatos departamentas buvo priverstas uždrausti maudymąsi šešiolikoje paplūdimiuose, pradedant populiariu Sunnyside paplūdimiu. Vandens užteršimas prasideda ties Humber upės žiotimis. Jieškama taršos šaltinių.

Privačią abortų kliniką Toronte atidarė žydų kilmės gydytojas H. Morgentaleris, nors įstatymai abortus leidžia tik ligininėse su specialaus komiteto sprendimu. Tokią kliniką H. Morgentaleris jau turi Montrealyje, dėl nelegalaus jos atidarymo susilaukęs kalėjimo, prisiekusiųjų tarybos išteisinimo teisme. Panašią kovą jis dabar veda Winnipege ir Toronte. Už abortų savo klinikoje jis ima \$250 ir yra prisitaręs, kad jam teko per dvi valandas atlikti šešis abortus. H. Morgentaleris, lauzdamas įstatymus, save laiko kovotoju už moterų teises. Esą abortai ligininėse nėra prieinami visoms neščioms moterims. Kitokios nuomonės yra Toronto tarybos narys T. O'Donohue. Toronte ligininėse 1982 m. buvo padaryti 8.166 abortai, o kūdikių pagimdyta 8.033. Numdytųjų skaičius yra didesnis už gimusių. Tai liūdina dėmė visam Toronto miestui.

Stagiai ir netikėtai iškeliauvus amžinybėn

A+A

MONIKAI ŽALIAUSKIENI,
jos mylimiems vaikams LAIMUTEI, BIRUTEI ir MIKUČIUI su šeimomis reiškiamė giliausią užuojautą ir liūdimė kartu —

Aldona ir Juozas Jankaičiai Giedrys Jankaitis Raminta ir Willard Halinai

A+A

BRONEI KARASEVIČIENI
mirus,
skausmo valandoje vyrą VIKTORĄ, sūnų RIMĄ ir giminės nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė —

Marija, Viktoras Ruzgiai ir šeima

Mylimai Mamytei

A+A

UGANAI GUOBIENI
mirus,
jos dukrą VANDĄ ir žentą ALFREDĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė —

J. Černiauskiene I. L. Juzukoniai
J. A. Vaškevičiai J. Vingilienė su šeima
R. E. Draudvilai S. J. Andriuliai

MONTREALQUE

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C.I.B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

Darbo valandos	Aušros Vartai	Rosemount
Pirm., antr. treč.	9.00 – 3.00	—
Ketvirtadieniai	12.00 – 8.00	6.00 – 8.00
Penktadieniai	10.00 – 6.00	12.00 – 6.00
Sekmdadieniai	10.00 – 12.30	—

Certifikatai: min. \$1,000.00
1 metų 8.75%

Terminuoti indėliai:

1 metų	8.50%
180 – 364 d.	7.75%
30 – 179 d.	7.25%
Trumpalaikius indėlius už \$20,000 ir daugiau	—

Taupomosios sąskaitos:

specialios	7.25%
su drauda	7 %
Čekių sąskaitos	5 %

DUODA PASKOLAS:
nekilnojamo turto, asmenines ir prekybines. Paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI NEMOKAMAI

Visi "Lito" nariai

prašomi nedelsiant pradėti naudoti tik naujus čekius. Seni čekiai nebebus praleidžiami.

Nauji čekius galima gauti tik užsisakant iš anksto telefonu

766-5827
arba Rosemunte —
722-3545.

Vedėjas

Pianino technikas

A. BRICKUS
gali sutarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant.
Skambinti 255-9924 Toronte.